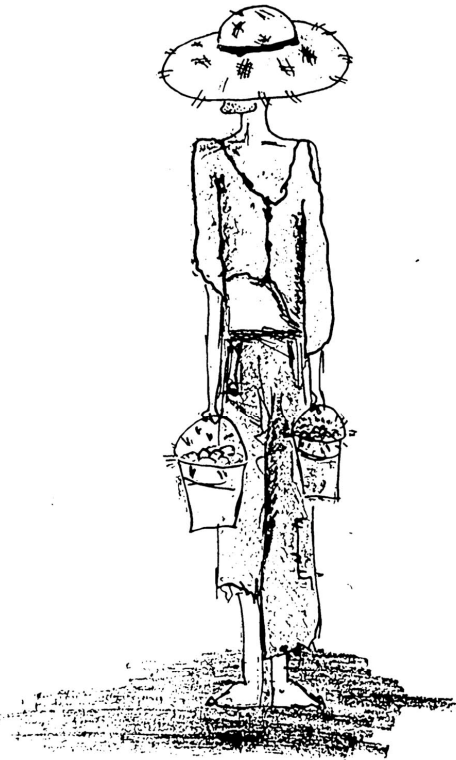

Kpoverello

2011. 05. 22. III. évfolyam 2. szám

Szegénység

Kedves Testvérek!

Ez már a harmadik, utolsó bog, fogadalom, amiről írunk, az utolsó, de nem fontossági sorrendben. Szent Ferenc versben beszél róla, belefoglalja a regulákba, és úgy próbálja megvalósítani a saját és közössége életében, ahogy addig talán még senki. Számára ez jelenti „a lényegét, a tartást, a menedéket, ez tölti be a szívét, és ez teszi boldoggá. Számára tehát a szegénység távról sem komor aszkétikus rendszer. Sokkal inkább olyan alapmagatartás, mely a szív örömeivel kapcsolódik össze.”¹

A szegénység olyan zűrös dolog, ami már Szent Ferenc korában problémákat okozott. Hát most napjainkban? Teljesen más az élet, a körülmények, a kultúra, a világ ma, mint akkor, nem költözhet ki az ember a leprásokhoz, szinte lehetetlen lenne tulajdon és pénz nélkül élni. Magunknak kell felfedeznünk, hogy hogyan lehetünk szegények anélkül, hogy irracionális, romantikus túlzásokba esnénk. Ugyanakkor „a ránk erőszakolt és az önként vállalt szegénység közti különbségről semmiképp sem szabad elfeledkeznünk”.²

Szeretnénk megosztani veletek néhány támpontot, gondolatot, hogy együtt rátaláljunk a mindennapi életben, a mostani életkörülmények között, a saját adottságainkkal, a saját hivatásunkban az igazi, örömteli szegénységre.

Szeretettel,

a szerk.

Coffice Diary

Closer to thee my Lord

There is a typical scent of young flowers at the very first burst of summer sun, yet there is one from all the many which, or rather who, with her white coyness foresees destruction. Golden clay accompanies this particular flower down the journey to the bottom of the pit, which is going to behold the lifeless remains of the unfortunately, or fortunately departed. The melody is equally light in tone as melancholic in lyrics, singing as the lid is needed: Closer to thee my Lord... yet further from us.

Gál Dalma

¹ A. Rotzetter – W.C. Van Dijk – T. Matura: *Assisi Szent Ferenc. A kezdet, és ami abból megmaradt.* Vigilia, Bp, 1993. 65.

² Uo. 64.

A szegénység, mint kiüresedés

Vándorok és jövevények vagyunk ezen a földön... Ez a mondat segíthet megérteni a szegénység eszméjét. A világ, de a mi életünk is folyamatos mozgásban van. Nagyon nagy a kísértés arra, hogy megmerevedjünk, berendezkedjünk úgy ebben a világban, mintha az állandó lenne. Valahol jogos az állandóság, a biztonság utáni igényünk, de nem mindegy, hogy ezt hol keressük.

Nagyon tanulságos az a mese, ahol a királykisasszonynak az lesz a párja, akit nem tud megtalálni. A királyfi hiába bújjik a nap mögé vagy a föld alá, a királykisasszony ott is észreveszi, viszont amikor abba a virágba rejtezik, amelyiket a királykisasszony a keblére tűz, a leány nem tudja megtalálni. A leglényegesebb dolgoknak a birtokában vagyunk, nem azon kell törekednünk, hogy megszerezzük, hanem hogy felfedezzük magunkban. Mindannyian Isten templomai vagyunk, és a mindenféle birtoklási vágygal csak vásárcsarnokká tesszük ezt a templomot. A szegénység, mint a nem birtoklásra való törekvés tehát egy eszköz arra, hogy megtaláljuk a belső gazdagságot...

Tibi

Egyfajta szegénység

Vajon mikor vagyunk szegények? Mikor rossz a szegénység? Hol a határ, amelyet átlépve már felesleges tárgyakat halmozunk magunk köré?

Dsida Jenő adott egy lehetséges választ ezekre a kérdésekre. *Tíz parancsolat*ában megfogalmazódik, hogy talán egyik legnagyobb szegénység irigykedni másokra. Ha elkívánom más javait, akkor ez rosszindulatot szül bennem felebarátom iránt, egyre gyűl a haragom, és nem enged továbblépni, nem hagy fejlődni. Állandóan a másokra figyelek, vagy pontosabban szemmel tartom őt, s elhanyagolom saját életemet, feladataimat.

Ha azért haragszom felebarátomra, hogy neki milyen javai vannak, akkor a Jóistennel való kapcsolatomat is megrontom, mert már nem tudom megköszönni jóságát irántam. Keserves dolog, mikor másokkal összehasonlítva határozom meg saját értékemet. Mert mindig lesz csomó ember, aki sok mindenben jobb nálam. Önmagamhoz képest kell fejlődnöm, a saját talentumaimmal kell kezdenem valamit, nem versenyezni, s főleg nem versengenem kell másokkal. Nem kell másoknál jobb legyek. A saját helyemen kell úgy élnem, mint Isten gyermeke. Az irigykedés azért ártalmas, mert eltakarja szemem elől a saját értékeimet, az ajándékokat, amelyeket a Jóisten nekem is ad minden egyes nap.

Az igazi értékünk, hogy meglátjuk magunk körül a Jóisten szeretetét, s azt gyűjtjük szívünkbe: az illatokat, a fényt, a színeket, a mosolyokat. Ezek valódi

kincsek, mert nem tudja elvenni őket senki tőlünk. S ha ezeknek örülni tudunk, ha hálát tudunk adni értük a Jóistennek, akkor béke születik a szívünkben, amely *miénk marad mindörökre*.

G.K.

Dsida Jenő: Tíz parancsolat Töredék

X.

Felebarátod ökre, háza után kívánságod ne légyen: ilyen szegénységekre vágyni nagy szegénység és csúnya szegényen. Orrodba édes illatot gyűjts, szivedbe békét és mosolygást, szemedbe fényt, hogy az utolsó napon is tudj örülni folyvást s eképpen szólj csak és ne mondj mást:

köszönöm, hogy tápláltatok, hús, alma, búza, lencse, borsó! Amint jó volt hozzám a bölcső, tudom, hogy jó lesz a koporsó. Ki most lefekszik, nem kívánta, hogy földje legyen, háza, ökre, de amit látott, gyönyörű volt és véle marad mindörökre. És övé marad mindörökre.

Szegény???

Amikor még ferences ifjúsági csoportba jártunk, tőlem és a feleségemtől sokan megkérdezték, hogy: „*Mivel másabb egy ferences ifjúsági csoport, mint egy bármilyen más vallásos ifjúsági csoport?*” Ma, amikor a Ferences Világi Rend tagjai vagyunk, ugyancsak felteszik nekünk a hasonló kérdést: „*Mivel másabb a Ferences Világi Rend, mint egy bármilyen más vallásos közösség?*” Mindkét kérdésre azonos a válasz: célunk az, hogy megismerjük Istent, és eljussunk hozzá, csak a mi (ferencesek) esetünkben ebben segít Szent Ferenc példája és élete. Az ő példáját követve akarjuk megtenni az Isten felé vezető utat.

Szent Ferenc életében az egyik legjelentősebb erény a szegénység volt. Mi, Ferences Világi Rendiek ezt az erényt is magunkénak érezzük, és próbáljuk megélni a mindennapokban. A mi életünkben a szegénység fogalmához nagyon szorosán kapcsolódik az egyszerűség erénye is, mi ezt a kettőt el sem tudjuk választani egymástól. Hogy hogyan is lehet megélni ma a szegénységet-egyszerűséget, hadd idézzem a Ferences Világi Rend Általános Konstitúciójából a 15/3-as bekezdést:

„A világi ferencesek kötelezzék el magukat az egyéni igények csökkentésére, hogy a lelki és az anyagi javakat jobban meg tudják osztani a testvérekkel, főként pedig a leginkább szűkséget szenvedőkkel. Adjanak hálát Istennek a kapott javakért, azokat jó sáfárok és nem pedig tulajdonosok

módjára használva. Határozottan foglaljanak állást a fogyasztói szemlélettel, valamint az olyan ideológiákkal és gyakorlatokkal szemben, amelyek a gazdagságot a vallási és emberi értékek elé helyezik, és amelyek megengedik az ember kizsákmányolását.”

Ebből a bekezdésből kiemelném azokat a részeket, amelyek a mi családjunkban leginkább figyelembe vannak véve (hol tudatosan – hol reflexszerűen).

„kötelezzék el magukat az egyéni igények csökkentésére” Mi ezt úgy tesszük, hogy nem engedünk meg magunknak mindenféle anyagi javakat, csak a legfontosabbak kerülnek a házukba. Például: nem veszünk nagyon drága és menő francia sajtot, jó nekünk a hazai termelők olcsó sajtja is.

„adjanak hálát Istennek a kapott javakért” Nem a magunk érdemének tartjuk azt, hogy valamit megvalósítottunk az életben, hanem azt Istennek tulajdonítjuk, és általában meg is köszönjük az Istennek. Például: sokáig nem akartunk autót venni, és egyszer adódott egy olyan lehetőség, hogy jó árban egy jó kis autót tudtunk venni, mai napig hálásak vagyunk az Istennek, hogy adta a lehetőséget és azt a gondolatot a fejünkbe, hogy éljünk a lehetőséggel. Mert most, amikor a második gyerekünk születik, nagyon hasznos a kis járgány.

„Határozottan foglaljanak állást a fogyasztói szemlélettel ... szemben” Mi ezt úgy próbáljuk megvalósítani, hogy: igyekszünk vászonnyel menni vásárolni, így nem halmozódnak a nejlonzacskók. Lehetőleg fölöslegesen nem fűtünk és világítunk. Csak az alapvetően szükséges dolgokat vásároljuk meg, ebben sokat segít az előre megírt lista.

Mindezen elvek megvalósításában nagy segítségünkre van az a családok közössége, amelybe tartozunk. Sok jó ötletet merítünk tőlük, és jó példákat is gyakran látunk. Csak egy egyszerű példa: hogy míg a családok nagy részét rettentően leterheli a gyerek érkezése, addig mi annyi mindent kaptunk kölcsön, hogy alig kellett vásárolnunk valamit, ami hiányzott, azt pedig az ajándékok pótolták, így állandó marad a „ferences közkincstár”.

Összefoglalva elmondhatom, hogy nem érezzük magunkat szegény embereknek, hisz állandóan megtapasztaljuk Isten gondviselő jóságát.

K. O.

Hamm, bekaplak! – avagy a konzumizmus és a gyerekek

Egy frappáns címet keresvén az írásomnak, a kisgömbök meséje jutott eszembe: egy szegény család féltve őrzött kis malacának húsából tavaszra már csak a gömbök marad. Amikor ezt is el szeretnék fogyasztani, a gömbök bekapja egymás után a három lányt, az asszonyt, a szegény embert, majd

legurulva a padlásról, felfal egy sereg kapás embert, egy regiment katonát, s utoljára egy kondásfiút. Utóbbi azonban éppen szalonnát eszik, s a fanyelű bicska kiharítja a falánk kis gömbök oldalát, ahonnan egymás után vonulnak ki az elnyelt szereplők, otthagya a gömböcöt az árok partján.

Valahogy így képzelem el a mai társadalmat, és benne az egyént: közvetlen közelemben élő embereken, sőt magamon is észlelem gyakran, hogy eszek, amikor nem is vagyok éhes (mert a szemnek tetszetős az étel, mert jóízű, mert más is eszik stb.), illetve, hogy összevásáraolunk és felhalmozunk olyan dolgokat, amelyekre igazából nincs is szükségünk. Csak az a féltés, hogy telhetetlen kis gömböcként előbb-utóbb rábukkanunk egy élelmes kondásfiúra, akinek bicskája felmetszi kielégíthetetlennek tűnő vágyódásainkat.

Ami azonban hosszantartóbb következményekkel jár, hogy a felnövekvő nemzedékeknek adjuk át ezt a magatartásmintát. Szorongó szívvel figyelem a családi körökben lezajló egyházi és személyes ünnepnapokat, mert azt látom, hogy egyáltalán nem az igazi értékekre kerül a hangsúly. A gyerekek izgatottan várják az új – modernebbnél modernebb – ajándékokat, miközben a játékos polc roskadozik a teher alatt, a gyerekszobába pedig lassan be se lehet lépni, nehogy játszani lehessen. A „beteljesülés” után az örömezés néhány percig-óraig, legjobb esetben néhány napig vagy hétig tart – aztán az új játék is kerül a többi közé. Amikor meg idő és alkalom lenne játszani, akkor nem is tudnak választani a sok rendelkezésre álló lehetőség közül, illetve el is felejtik, mivel lehetne igazán jól szórakozni.

Ráadásul a televízió, a plakátok, az üzletek, a folyóiratok minden oldalról fogyasztásra ösztönzik az embert; gyerekeink már eleve ebben növekednek fel. Nem vigyáznak játékaikra, ruháikra, mert tudják, hogy úgymint lehet majd másat venni, hisz van elég – talán jobb és szebb, mint a mostani. Az óvodákba, iskolákba folyamatosan érkeznek a meséskönyvek, gyakorlófüzetek, logikai feladatok, fejlesztő játékok – ami persze jó, és valóban hozzájárul fejlődésükhöz, de tudat alatt ez is a fogyasztásra ösztönzi őket: vedd meg ezt, használd azt, gyakorolj ebből, mert akkor ügyes és okos leszel!

Mit tehetnénk, szülők, pedagógusok? Hatalmunkban nem áll megállítani ezt a folyamatot, amely az egész európai és nyugati kultúrát behálózta, ahhoz túl kicsik vagyunk. De családjaink, kisebb közösségeink szintjein igenis tehetünk valamit.

Talán a legjobb módszer, ha visszagondolunk saját gyermekkorunkra: hol emlékszünk ilyen problémákra, hol kaptunk sérüléseket, illetve melyek voltak számunkra az igazi ajándékok. Én például emlékszem, hogy több alkalommal toporzékoltam a kirakat előtt, sőt az üzletben is édesanyámnak, mert ez vagy az kellett volna. Ilyenkor soha nem kaptam semmit. Lehet, hogy később, egy

ünnepi alkalomra megkaptam, amit szerettem volna, de az is lehet, hogy egyáltalán nem, mert édesanyám megítélése szerint nem volt értelmes dolog. A lényeg az, hogy mégis volt, amivel játszodnom, és nem okoztak bennem ezek az esetek sérüléseket sem, hiszen nem is emlékszem, mik voltak azok a dolgok, amelyekre akkor annyira vágytam. Tanulság: nem kell mindjárt engedni a gyerekeknek, még ha néha kellemetlen helyzetbe is hozza a szülőt az elárúsító, vagy a többi vásárló előtt. Ne kényszer hatására döntsön a szülő úgy, hogy megveszi gyerekének ezt vagy azt a dolgot, hanem józan megfontolás után (ezt meg is lehet beszélni a gyerekekkel: mikor mit vesznek meg, és miért).

Mi az, ami viszont kellemes emlékként, ajándékként maradt meg? Azok a vasárnapok, amikor szűkebb családi körben kirándulni mentünk, amikor nagybátyámmal és unokatestvéreimmel békát fogtunk és rákásztunk a patakban, amikor kigyalogoltunk az esztenára a juhokhoz. A családi ünnepekből nem az maradt meg, hogy ki mikor mekkora ajándékot hozott, hanem az, hogy együtt voltunk, süttötünk-főztünk, játszodtunk, zenét hallgattunk. (Ha már az ajándékoknál tartunk: egyetlen nagyon élénk emlékem ugrott be, amikor nagybátyám születésnapomra nagy sejtelmesen átnyújtotta nekem a csokrot, amit a háta mögé elrejtve hozott. Akkor lepődtem meg, amikor valami megszurta a kezem – merthogy egy „egészséges” csokrot hozott: ízlésesen összeállítva murokból, petrezselyemből, retekéből, hagymából és csalámból. ☺)

Merem hinni, hogy a mai gyerekek sem sokban különböznek tőlünk, hogy az együttlét, a kellemes légkör számukra is sokkal maradandóbb élmény (még ha nem is tudatos), mint az anyagi érték. Ennek alapján szeretnék minden szülőt és nevelőt arra bátorítani, hogy az emberi, keresztényi értékek megbecsülésére neveljék gyerekeiket. Ez pedig csak akkor megy, ha zsenge korukban példát mutatunk nekik rá. Ellenkező esetben a kis gömböcshöz hasonló torkos személyek válnak belőlük, akik soha nem tudnak leállni, míg végül saját telhetetlenségük viszi pusztulásba őket.

Both Vanda Erzsébet

Szegénységi fogadalom

A szegénység, tisztaság és engedelmisség jelentik az evangéliumi tanácsokat (erről bővebben írtunk újságunk 2011. márciusi számában), amik tág értelemben minden krisztushívőnek, szűkebb értelemben pedig a szerzeteseknek szólnak, akik ezekre fogadalommal is elkötelezik magukat. Ez a hármask fogadalom tulajdonképpen nem három külön elhatározás megvalósítása, hanem a velük jelölt egyetlen életforma vállalása, amire Jézus mutatott példát, s aminek követésével a szerzetes Isten országának köztünk is

jelen levő misztériumára hívja fel a figyelmet, arra, hogy Isten országa minden földi dolog fölött áll, mindennél fontosabb. „Az Istennek szentelt személy nemcsak élete értelmét találja meg Krisztusban, hanem lehetőségei szerint azért is fáradozik, hogy kövesse azt az életformát, melyet Isten Fia vállalt magára, amikor a világba lépett. A szüzesség vállalásával magáévá teszi Krisztus szüzi szeretetét, és megvallja őt a világ előtt, mint az egyszülött Fiút, aki egy az Atyával (vö. *Jn 10,30; 14,11*); szegénységének követésével megvallja Őt, mint Fiút, aki mindent az Atyától kap és a szeretetben mindent visszaad neki (vö. *Jn 17,7.10*); a Fiú gyermeki engedelmisségének misztériuma iránti elkötelezettséggel föláldozva a saját szabadságát megvallja Őt mint a végtelenül szeretettet és szeretőt, azt, aki egyedül az Atya akaratának teljesítésében lelte kedvét (vö. *Jn 4,34*), kivel tökéletes egységben van, s kitől mindenben függ.” A fogadalom lényege tehát nem a valamiről való lemondás, hanem a valamire való szabaddá válás.

A szegénységi fogadalom „szentírási alapja Jézus gazdag ifjúnak mondott szavai: »Ha tökéletes akarsz lenni, add el, amid van, az árát oszd szét a szegények között, így kincsed lesz a mennyben. Aztán gyere és kövess engem!« (*Mt 19,21*). A szegénység vállalásával az isteni dicsőségről lemondó, önmagát teljesen kiüresítő Jézus követésére törekszik az ember (vö. *Fil 2,6–7*)”.

Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a szerzetes lemond teljes vagyonáról és minden anyagi vagy szellemi tulajdonáról, a javak használatában pedig aláveti magát előljárójának. Nagy példa volt erre Szent Ferenc, aki szükség esetén még Bibliáját is odaajándékozta a rászorulóknak, s a világi bölcsességet is az örök élethez szükségtelen hívságnak tartotta. Ezzel tulajdonképpen, akárcsak minden szerzetes fogadalmi letételével, szabaddá akart lenni mindattól, ami az Isten és felebarát iránti szeretettől visszatarthatta volna, hogy Krisztust szabadabban és hűségesebben tudja követni, fogadalmi megtartásában pedig őt is Isten rendkívüli kegyelme segítette.

FORRÁS: *Magyar Katolikus Lexikon*; ill. a Jó Pásztor Nővérek előadása a szerzetességről: <http://sites.google.com/site/ajopasztorrestverek/a-noverek-eloadasa>.

Kántor Emese

Lángolni az Úrért és az Ő kicsinyeiért

1927-ben barna ruhás fiatal lányok tűntek fel Eger utcáin biciklin száguldozva vagy éppen meszelővel a kezükben, hogy elszegényedett emberek lakásnak nem mondható odúit kimeszeljék, rendbe hozzák, emberhez méltóvá tegyék. Így alakult meg a Ferences Szegénygondozó Nővérek közössége Egerben, és terjedt el nagyon gyorsan az egész országban 42 városban, köztük

Losoncon, Kassán, Nagyváradon stb. Odaadott életük és szeretettel teli szívük sok fiatalat vonzott, hogy merjék bátran odaadni az életüket Krisztushoz hasonlóan.

Jómagam szentéletű elődeimnek vagyok kései utóda, aki ezelőtt 21 évvel jöttem el Kolozsvárról, ahol az Úr hangja minden mást elsöpör erősséggel hívott az Ő szorosabb követésére. Jelenleg Esztergomban szolgállok.

Korunkban szerzetesi életformát vállalni örültségnek számít, sokszor úgy tekintenek ránk az emberek, mint középkori muzeális darabokra. Hogyan lehet a 21. században olyan életet vállalni, amelyből hiányzik az önérvényesítés, a divat, a pénz, a hatalom? Enélkül is lehet boldognak lenni? Mi jelentheti mégis az örömet?

Boldognak lenni egymagunkban nem tudunk, meg kell osztanunk másokkal. Istennek átadva magunkat olyan erőt és boldogságot kapunk, amit nem tudunk magunkban tartani. Amikor hivatásunkat élve Isten kicsinyei között vagyunk kétkezi munkánkkal őket mosdatva, őket meghallgatva, szenvedéseikben melljük állva, olyan igazi örömet élünk át, amely drága kincssé válik számunkra.

Egy este csengetnek. Jól öltözött fiatalember kér két gyermekének valami ennivalót, mert a felesége lelépett pénzzel, bankkártyával, gondolkodni is alig képes. Vasárnap este van, minden zárva. Kihez forduljon? Milyen nagy értéké válik ilyen helyzetben egy fél kenyér, egy péksütemény, 1 kg cukor.

Életünk folyamán nap mint nap találkozunk az élet, a szenvedés és az öröm kérdéseivel, amelyekre Isten nélkül nincsen logikus válasz. A szerzetesek élete is érthetetlen, ha nem vesszük számításba Istent. Így szavak nélkül, a puszta létünkkel tanúskodunk Arról, aki értelmet és célt ad tetteinknek.

Krisztus arra hívott bennünket, hogy osztozzunk az Ő életében és szeretetében, és azt adjuk tovább másoknak, különösen a legszegényebbeknek. Bennük Krisztus tekintetével találkozunk. A kicsinyek szolgálata nem egy rózsaszín idill, hanem egy kemény valóság: testvérként melljük szegődünk az úton, és mellettük vagyunk azon az úton, amely küzdelmes számukra, és roskadnak a terhek alatt. Csak közvetlen tapasztalat útján lehet megtanulni a szegények szemével nézni a világot.

Nagypénteken délután csörög a telefon: „Józi vagyok a pszichiátriáról. Nővér, bekerültem, mert nem akarok élni, kérem, jöjjön be, hogy szóljon hozzám két szót, nem bírom tovább, nem akarok élni, nővér, szükségem van, hogy mellettem legyen, úgy érzem, mindenki elhagyott.....” Így jelenik meg nekünk a mindennapokban a szeretetünkre szomjazó Krisztus.

Szerzetesi életem 11 évét Szécsényben töltöttem, ahol egy családias kis szeretetházunk van idősek, súlyos betegek részére. Hálás vagyok ezért az időszakért az Úrnak, sokat tanultam itt életről és halálról egyaránt. Életem egyik legnagyobb ajándéka egy nagyon súlyos demens néni volt, aki egy életen át ápolónőként másokért élt, és arcán mindig mosoly volt. Öregségére teljesen leépült, és olyan dolgokat tett, amelyeket korábban nem tett volna: nyugtalanul bolyongott, zavart volt, nem tudta, hol van, kik vagyunk. Éreztem: ez a teljes szegénység, amikor az értelmemet is visszaadom. Ennek a néninek semmi de semmi mása nem maradt, csak egyedül a szeretete, de abban gazdag volt. Szeretni, azt továbbra is tudott, ezt a betegség nem tudta megváltoztatni, mert ez sokkal mélyebben volt benne. Ahogy az ételt megköszönte, amilyen szeretettel szólított minket, amilyen hálás tudott lenni... Mivel egy életen át csak szeretett, ez nem fogyott ki belőle. Ekkor értettem meg egy kicsit Szent Pál szavaiból: „*A szeretet örökké megmarad*” (1Kor 13). Az egyetlen dolog, ami ezt a néni megnyugtatta, ha valaki volt mellette. Ezek az együttléteken én is szembesültem azzal, hogy az Isten tőlem is elkérheti, elveheti bármimet. Kész vagyok-e olyan kiszolgáltatottá válni, mint egy kisgyermek, és nagylelkűen Neki mindent odaadni? Megértettem még jobban, hogy az egyetlen, amiért érdemes élni, hogy Isten szeretetét továbbadjam. Minden más elmúlik, szétfoszlik, ez az egyetlen örök.

*Takács M. Klarissza
ferences szegénygondozó nővér*

„Ez az, amit keresek, ez az, amit akarok, ez az, amit tenni kívánok”

A kommunista rendszer összeomlása után a demokrácia a társadalomnak lehetővé tette, hogy új szervezeteket hozzon létre. A szegénységet, a szociálisan hátrányos helyzetet hivatalosan is tematizálták. Ily módon jegyezték be a Romániai Máltai Segélyszolgálatot (SAMR) is 1991-ben.

A Máltai Lovagrend mottóját követve tevékenykednek a tagok, „*a hit védelmét és a szegények segítségét*” tekintik legfőbb feladatuknak. A szervezet idén ünnepli az országban fennállásának huszadik évét.

Romániában 23 fiókszervezet van, ebből több, mint 18 ifjúsági csoport. A fiókszervezetekben közel 1400 személy dolgozik mint önkéntes. Évente több ezer hátrányos helyzetű személynek próbálnak segítséget nyújtani.

A marosvásárhelyi közösségben 43 idős és 17 fiatal dolgozik mint önkéntes, szabad akaratból, anyagi ellenszolgáltatás nélkül próbálják szabadidejüket társadalmilag hasznosan eltölteni.

A tevékenységeink legfontosabb tematikái közé sorolnám a „hit védelme”, a „szegények megsegítése”, a „környezet védelme” programcsoportokat.

A hit védelme programcsoportban tartozik a hetente megtartott bibliaóra, az adventi koszorúkészítés, a minden évben megszervezett zárandoklat a csíksomlyói pünkösdi búcsúra, és az idén külön örömeinkre szolgált a városi keresztút megszervezése, ami kimondottan a város fiatal lelkiségeinek volt megszervezve.

A hátrányos helyzetűeknek szervezett programjaink állandóak, ide sorolnám a *Gyermekek, veletek vagyunk* című programcsoportunkat, ahol a hátrányos helyzetű gyerekek megsegítése a legfőbb cél. A segítségnyújtás élelem (kenyér és kalács), ruhaneműk és más, nem anyagi jellegű formában (iskola utáni foglalkozások hátrányos anyagi helyzetben levő családok gyerekeinek, közös játékok, közös tanulások) is történik. A marosvásárhelyi Szent Erzsébet Gyerekközpontban élő gyermekekkel minden évben Mezösámszóndon táborozunk.

A marosvásárhelyi 7-es Számú Általános Iskolában kéthetente kézimunka órát tartanak a máltai fiatalok a II. osztályosoknak, megpróbálva őket az önkéntes munka szépségeibe beavatni.

Az időseknek, avagy a „korábban születetteknek” (kinek, hogyan tetszik) minden évben megszervezzük az öregek világnapját meg a betegek világnapját. Ünnepeken is meglátogatjuk őket, egy kis élelmiszercsomaggal próbáljuk gondmentessé tenni az ünnepeket (olaj, rizs, liszt, cukor, laska, húskonzerv, kenyér, kalács, töltelikes káposzta). Karácsonkor az éjszakai menhelyre is megyünk, ahol több mint 150 személy minden évben várja a töltelikes káposztát, ilyenkor az adventi koszorú mellett együtt imádkozunk meg énekelünk.

A környezet védelme programcsoportba tartozik *A mi Marosunk* című programunk, a rendezvényre általában a nyár végén kerül sor, a fiatal máltaiak egy kilométeren keresztül kézzel szedik össze a Maros partján és vízében széthajigált szemetet.

Az idén az Európai Bizottság „az önkéntes év”-nek nevezte meg 2011-et. Számomra az önkéntes munka lényege az, hogy nemcsak a megsegített személyt teszem boldoggá, hanem önmagam is, hisz: „Amit a legkisebbek közül eggyel tesztek, azt Velem teszitek...” (Mt 25,40)

Közösségünk nonprofit szervezet, így saját magunknak kell minden kis összegért megküzdeni... perselyeket állítunk fel üzletekben, amiből próbáljuk fedezni a számlákat, vagy minden egyes esetben különleges, egyedi módon a

Gondviselés kifürkészhetetlen útjain járunk, persze nem tudatosan, ezek mindig utólag derülnek ki... egy ilyen óvatlan pillanatban történt meg, hogy kénytelen-kelletlen mentem el egy régi ismerősökkel való találkozóra, a beszélgetés során meséltem az önkéntes munkámról, majd pár hét után, amikor a eljött a nagy szükség ideje, és elkezdődött a fejtörés, hogy honnan szerezhetnék pénzt, épp akkor hívott fel az illető, hogy szeretne adományozni... ilyen „véletlenek”, amiket a Jóisten tervez el, nagyon sok van..

Az önkéntes munka ideje alatt megtapasztalt élmények a személyiségformálódásomra legmélyebben ható faktorok... talán a legemlékezetesebb tevékenységem egy téli esti meleg tea- meg szendvicsosztásról történt. A vonatállomáson éjszakázóknak osztottuk az eledelt, amikor egy olyan személlyel kerültem szembe, akinek mind a két keze hiányzott, munkabalesetet érte... valaki teát vitt neki meg egy szendvicset, de nem evett... aztán észrevettem, hogy ez a személy sír. Odamentem hozzá, s megkérdeztem: „Bácsi, miért tetszik sírni?” Ő azt felelte: „Hát nem tudom megenni a kenyérem”. Segítettem neki enni, persze a sírás fojtogatott. Akkor éreztem, hogy ez az, amit keresek, ez az, amit akarok, ez az, amit tenni kívánok. Én ezért vagyok önkéntes.

Ötvös Mihály

A szegények a Szentírásban

A Szentírás a prófétáktól Jézusig foglalkozik a szegények problémájával. A szegénység nemcsak gazdasági-társadalmi állapot, hanem belső, lelki magatartás is lehet.

Az Ószövetség Izraele számára a szegénység súlyos terhet, megvetésre méltó állapotot jelent. A gazdagság az Isten iránt való hűség viszonzása (Zsolt 1,3). A bölcsek szerint a szegénység gyakran a csalás és a hanyagság következménye (Péld 11,16), és keményen elítélik a lustaságot, amely nyomorhoz vezet (Péld 6, 6–11). Ennek ellenére léteznek tisztességes szegények is (Péld 19,1.22).

Megjelenik egy másik hozzáállás is: sok szegény az emberek kapzsiságának áldozata (Jób 24, 2–12). A próféták a kisemmizettek hivatalos védőivé válnak, amikor leleplezik az erőszakos rablást (Ez 22,29), a gyengék leigázását és a hatalommal való visszaélést (Jer 22, 13–17). A MTörv különösen sok előírást tartalmaz a jótékonykodásra, a szegények szenvedésének enyhítésére (MTörv 15,1–15). A zoltárokból is megjelennek a szegények, kiáltásuk eljut Isten fülébe. Itt nemcsak szűkölködőkről van szó, hanem ide tartoznak az üldözöttek, a megalázottak is (Zsolt 9–10, 22, 25, stb).

Itt a szegény úgy jelenik meg, mint barátja és szolgája Jahvénak (86,2), akinél bizalommal menedéket keres, akit fél. „Jahve szegényei”(vö. Zsolt 74,19) az Úr jóakaró szeretetének tárgyai (vö. Iz 49,13), az a szegény és alázas nép, amelyet össze fog gyűjteni a Messiás.

Jézus működését a hegyi beszéddel nyitja meg, amely a „szegények boldogságát” hirdeti (Mt 5,3). A szegények Messiása maga is szegény, istállóban születik, gyermekként az életére törnek, és menekülnie kell, majd názáreti csendes élete is mind a szegénység különböző formáit jelenti, amelyeket Jézus magára vállalt és megszentelt. Még a pálmás győzelmi bevonuláskor is szerény király marad, a kereszttel pedig magára veszi a szenvedést, és elismeri Jahve összes szegényeinek imáját (Zsolt 22 vö. Mt 27, 35.43.46).

Jézus megkívánja övéitől, hogy bensőleg legyenek függetlenek az anyagi javaktól, hogy képesek legyenek befogadni az igazi gazdagságot (vö. Mt 6,24.33). Úgy kell élni ebben a világban, mintha az ember nem is használná a javakat, mert ez a világ elmúlik (1Kor 7,31). Csak akkor válhat valaki Jézus tanítványává, ha lemond ezekről a javakról, ezt tükrözi a gazdag ifjú története (Lk 14,26.33). Az Újszövetség nemcsak lelki, hanem anyagi szegénységről is beszél, mint a belső lemondás eszközéről. Ennek akkor van értéke, ha Jézus követésének vágyából, testvéreink iránti szeretetből fakad, lehetővé teszi, hogy teljesebben Isten országának szolgálatára szenteljük magunkat (Lk 12,32kk).

Azok is idetartoznak, akik a szegénységet ugyan nem önként választották, de hősiességgel és türelmesen viselik. Lukács rámutat a kárpótlásra, amelyet Isten fenntart számukra a jövőben (Lk 6,20k). A gazdagoknak kötelességük törődni a szegényekkel, ez a feltétele örök boldogságuknak (Lk 14,13.21), a szegények iránti szolgálatuk Jézus iránti szeretetük kifejezése.

Az Ószövetség feltárja előttünk a szegénység szellemi gazdagságát, és az Újszövetség az igazi szegényekben ismeri fel az Isten országának kiváltságos örököseit.

FORRÁS: Xavier Léon Dufour: *Biblikus teológiai szótár*. Róma, 1974.

Léonie

Részlet Szabolcs testvér Szent Antal kilencedén mondott prédikációjából – 5. kedd

A szegénység mint az anyagi javak szűkössége miatt korlátozott életlehetőség önmagában nem a vallás körébe tartozó téma, mégis a különböző vonzatai miatt nagyon gyakori fogalom lett a Szentírásban, főleg az Ószövetségben. Érdekes azt is észrevenni, hogy a választott nép történelmének kezdetén, amikor még nagyon erős volt a családi kötelék, alig van szó

szegénységről: aki kikerült a családból, esetleg az szembesülhetett a szegénységgel, a kiszolgáltatottság tapasztalatával. De általában a család védelmet jelentett az ember számára: ha nem is mindig dűskálást, de biztonságot.

A történelem előrehaladásával, a királyság korában gyengültek a kötelékek, ekkor kapott nagyobb teret a szegénység. Az sem mellékes, hogy a királynak egyik legfőbb feladata éppen a szegényekről való gondoskodás kellett legyen. Emellett számos törvény hivatott arra, hogy a társadalmi egyenlőtlenségeket megszüntesse, a kiszolgáltatottak, szegények érdekeit védje (szombat év, jubileum év, kamatszégés tilalma, zálogvétel korlátozása). Ilyen törvényekre még kétezer év kereszténység után sem vagyunk képesek. A külső törvények nem igazán oldották meg a szegénység kérdését, a végső menedék mégiscsak Jahve maradt. Egyik legjellemzőbb megfogalmazást a Péld 30,8-ban olvashatjuk: „*ne adj nekem se nyomort, se gazdagságot! Hadd egyem kimért kenyeremet, nehogy jóllakva megtagadjalak, s azt mondjam: »Ki az az Úr?« Ne menjek lopni sem, mivel szegény lettem, ne gyalázzam meg Istenemnek nevét»* Nem véletlen, hogy a római időben, amikor egyre nagyobb lett a külső teher, kizsákmányolás, a Messiás feladatai közé kezdik sorolni a szegénység megszüntetését.

Ezért is érthetetlen a Messiást váró zsidók számára, hogy Jézus miért szegény családba születik. Érthetetlen, hogy harminc éven keresztül miért kétkezi munkát folytat; hogy miért a vándortanítók életét éli, akinek „nincs aoha lehajtania fejét”; érthetetlen, hogy a kereszten mindentől megfosztva kell meghalnia. Ez nem fér abba a messiásképbe, aki minden rossztól megszabadítja a népet.

S valljuk be, hogy a mi istenképünkbe se nagyon fér be, hisz mi legtöbbször egy hatalmas, győzedelmeskedő, gazdagságot – vagy legalábbis biztonságot – nyújtó Isten szeretnénk tudni felettünk. Egy olyan Istent, aki gondoskodik rólunk, aki minden rosszat távol tart tőlünk, akire rábízhatjuk magunkat. S ha úgy látjuk, hogy ezt mégsem tudja megtenni, akkor majd mi vesszük kezünkbe a sorsunkat, akár őt háttérbe állítva. Ahogy a régi huszárok mondták időnként: „*Isten, te most ne segíts, csak állj és csodálkozz.*” Persze ez a sorsunk kezünkbe vétele aztán akár társadalmi, akár egyéni életünkben bizony katasztrófákhoz vezet.

Ezért nem véletlen, hogy az egyház történetében annyira fontos helyet kap a szegénység evangéliumi tanácsa, annak újra meg újra való felelevenítése. Ezt láthatjuk már az első keresztény közösség életében, ahol vagyonszűkösségre berendezkedve élték azt az életformát, amelyet Jézus az apostolaival megvalósított, s ami azóta is a szerzetesközösségek ideáljaként

jelen van az Egyházban. Ebből a szegénységből „részeseült” Szent Antal is, akire ma nemcsak, hogy tisztelettel nézünk, hanem életpéldájából tanulni szeretnénk. Példaképpül állhat előttünk, mert olyan istenkapcsolatot élt meg, amely igazivá tette életét. Mindannyian erre vágyakozunk. S ennek az igazi életnek egy része éppen a szegénységgel függ össze. Nem azzal a szegénységgel, ami nyomor, ami kényszerként nehezedik ránk, hanem azzal a szegénységgel, azzal a lemondással, amely az igazi istenkapcsolattal függ össze.

Ebben segítenek egy kicsit a mai szentírási részek (ApCsel 7,51–8,1a; Jn 6,30–35). Az evangéliumban a kenyérszaporítás utáni történeteket olvashatjuk. Jézus jóllakatta a pusztában a tömeget. Ezzel mutatja, hogy a rászorulókon segíteni kell, a szegényekről gondoskodni kell, s hogy ebben Isten segítségére is számíthatunk minden más számítás ellenére. De éppen a mai evangéliumban hívja fel a figyelmet arra is, hogy az isteni gondviselés nem arra irányul, hogy jóllakassa az embert, hogy ellássa azzal, amire a hétköznapi élethez szüksége van, hanem arra, hogy vezesse a szabadság fele, ahogyan azt a pusztában vándorló néppel tette. S ha szükség van, akkor gondoskodik kenyérről is, de ez sohasem lesz a fő cél. Az igazi, a végső cél az az Istennel való kapcsolat növelése, a felé való közeledés, ami bizony néha lemondással jár együtt. Ennek a lemondásnak a példája Szent István első szent vértanú. Ő tárja elénk a Krisztusért vállalt teljes szegénységet: az életéről is kész lemondani. Cserébe olyan kincset kap, amit mindennél fontosabbnak tart: az Isten látását.

Hogyan olvassunk középkori legendákat?

Gondolom, mindnyájan tapasztaltuk már, hogy ha elkezdjük olvasni egy-egy szent legendáit (gondolhatunk itt akár Celanói Tamás Szent Ferenc-legendáira vagy bármi más legendára), úgy éreztük, ezek nem rólunk szólnak, mintha egy teljesen más világ jelenne meg bennük, s szereplőik mintha nem is igazi, hozzánk hasonló emberek lennének.

Ennek egyik oka nyilván az, hogy ezek a szentek Istentől különleges módon meghívott, különleges kegyelmekkel rendelkező személyek, akiknek életpéldája követendő ugyan, de nem biztos, hogy épp olyan módon, ahogy ők éltek. Másik ok meg nyilván a kultúrák, történelmi korszakok különbsége, mert bár Krisztus üzenete a középkorban is ugyanaz volt, mint ma, ennek konkrét megvalósításában meg a mindennapi életben napjainkhoz képest nagy különbségek voltak. Így például a vezeklés, amiről ma olyan iszonyodva olvasunk, nagyon hosszú ideig bevett vallásos gyakorlatnak számított (s persze más volt akkoriban az emberek fájdalomküszöbe is).

De a legendákban olvasható sokszor nagyon eltúlzott, számunkra hihetetlenek tűnő képek egy része magából a műfajból is származik. Mert a legendák eleve idealizált, megszépített történeteket jelentenek, amiknek volt néhány alapvető követelménye. A szentek életének bemutatása korántsem objektíven, száraz tényközlésként történt, hanem a lényeg mindig is az volt, hogy szentségüket, a hétköznapi emberektől való különbségüket, s rajtuk keresztül a bennük megnyilvánuló Isten dicsőségét mutassák be. Ennek köszönhető nemcsak a dicsőítő hangnem és az oly gyakori fokozások meg túlzások, hanem a történetek egyes elemei is, amik szinte ugyanúgy ismétlődhetnek teljesen különböző szentek legendáiban is. Ezeket nevezzük hagiográfiai vándormotívumoknak. Következzen itt néhány példa: a puer senex toposz (az adott szent már kisgyermekként is egy felnőtt bölcsességével viselkedett pl. Szent Miklós a legenda szerint már csecsemőként szerdai és pénteki, azaz böjti napokon nem szopott), a levitáció (a szent imádság közben felemelkedik a földről), a bilokáció (egyszerre két helyen is jelen van), ima közben fény árasztja el, a testi kísértések elleni védekezésésként csalánba/tövisbe közé ugrik, állatokkal tud beszélni, sírjánál csodás gyógyulások történnek, s a szentté avatás előtti kihantolásakor édes illat árad sírjából stb. Mindez nem jelenti azt, hogy az előbb felsoroltak ne lennének Istennek lehetségesek, vagy hogy ilyesmik egy szent életében sem fordultak elő, de egyáltalán nem biztos, hogy épp olyan gyakorisággal, mint ahogy a legendák alapján gondolnánk.

Akkor ugyanis, amikor egy szent hírben álló személynek valaki elkezdte megírni élettörténetét, maga előtt példaként elsősorban nem az adott szent életrajzi adatait, hanem az előzőleg már olvasott szentéletrajzokat látta, így adott motívumokat beépített saját elbeszélésebe is (hisz gondolkozhatott úgy, hogy ha szent volt az, akiről ír, akkor valószínűleg őt is fény árasztotta el ima közben akkor is, ha erről tanúk nem beszélnek stb.) – persze bevonva az adott szent életének eseményeit is, amikből sajátossága kirajzolódik. Gyakori emellett a szimbolikus jelenetek vagy a szimbolikus számok használata (3, 7 stb.) is, amiknek plusz jelentésük volt (pl. a szentre támadó állatok gyakran különböző kísértések pl. irigység, kapzsiság stb. allegorikus alakjai), s amiken keresztül egyúttal a legendáiról tanítani is akarta olvasóit/hallgatóit. Egy másik tanítási módszer volt a kicsit később, immár az újkor elején használni kezdett biblikus mitizáció, amikor a szent életének szinte minden eseményét egy-egy bibliai idézettel próbálták meg párhuzamba hozni.

Érdekes ugyanakkor az is, hogy adott korszakokban kiket tartottak szenteknek, mik voltak a szentség kritériumai. Az őskeresztényeknél például elsősorban a vértanúkat tisztelték, akik szó szerint életüket adták Krisztusért, később ez a tisztelet kiterjedt a remetékre, aszkétákra, akik a világi örömeket

áldozták fel, aztán a szent püspökökre, majd a szent királyokra is, akik egész népüket Isten felé próbálták vezetni, s világi szerepük mellett (legalábbis a legendák szerint) nagyon jámbor, imádságos, aszkéta életét éltek (pl. Szent István király éjjelente áluhában járta volna az utcákat, s mikor egyszer koldusok megtépték szakállát, hálát adott Istennek, hogy átélhette a krisztusi megalázottságot). Ezután, már a XII-XIII. század körül kerültek be újra (a vértanúk után) nők a szentek közé: arisztokrata származású nők, akik lemondtak a világi hatalomról Istenért (legtöbbször a szerzetesi életért).

Szent Ferenc egyike volt az első olyan szenteknek, akik nem voltak arisztokrata származásúak, s az ő alakjával került be a szegénység mint evangéliumi érték a szentségi kritériumok közé. Ő volt az, aki azt vallotta, hogy semmi anyagi vagy szellemi értékre (sem ruhára, sem házra, sem vagyona, sőt a tudásra, műveltségre sem) nincs szükség az üdvösséghez, nem kell hozzájuk ragaszkodnunk, különösen mivel ezeket mind ajándékba kapjuk. A legenda szerint ezt annyira mélyen hitte, hogy új, megtért élete kezdetén még rajta levő ruháját is visszaadta édesapjának, s meztelenül indult útra (persze azért hamar adott rá valaki egy köpenyt ☺). Ez a mindenért hálás és mindent odaadni kész, végtelenül egyszerű lelkülete tette őt messze földön ismertté, sokan máig *Il Poverello*ként, Isten szegénykéjeként emlegetik.

A későbbi századokban aztán egyre szélesedett a szentté avathatók köre, s bár máig döntő többségben egyházi személyek (papok, szerzetesek, szerzetesnők) vannak köztük, a II. vatikáni zsinat óta elismert, hogy például a házasság is hasonlóan értékes, s az azt élők meg az egyedülállók közt is hasonlóképp sokan élnek szent életet. Ami a későbbi szentekről írtakat illeti, a csodás elemek lassanként kikerültek a legendákból (főleg a tridenti zsinat után), de még ma is megfigyelhetjük, hogy bizonyos könyvekben-cikkekben mennyire dicsőítő hangon, eltúlzottnak érzett jelenetek vagy utólagos magyarázatok beiktatásával írnak egy-egy szentéletű személyről. Ez éles ellentétben áll a vallástalan háttérű, teljesen demitizáló szándékú írásokkal, amik mindent, például még a csodás megtéréseket vagy gyógyulásokat is teljesen racionálisan, mindent ésszerűen megmagyarázva próbálnak bemutatni. Az igazság nyilván ott van valahol a kétféle felfogás között. Én magam is sokszor tapasztaltam a harmadrendiekről szóló rovatom írása közben, hogy érdemes mindkét féle írásokat elolvasni, hogy az életrajzi adatok (adott esetben akár a bűnös, világias előélet) többé-kevésbé objektív kikeresése mellett az illető lelkiéletéről, működése hatásáról is megtudhassunk valamit, túlzott idealizálás nélkül. Merthogy nem muszáj valaki kezdettől szent legyen, sőt az sem fontos, hogy utána mennyit hibázott, mennyire volt gyarló, hanem mindig csak az számít, hogy mennyire tudott újra meg újra visszatérni

Istenhez, Őrá bízni életét, hiszen ez tulajdonképpen a szentség legfőbb kritériuma.

Kántor Emese

Nikosz Kazantzakis: Isten szegénykéje

Amikor közel négy évvel ezelőtt először olvastam a könyvet, emlékszem, mély hatást tett rám. Nagyon megszerettem Ferencet, Isten szegénykéjét, és egyszerűben érdekessé, sőt vonzóvá vált számomra a ferences lelkiség. Ez nem csak pillanatnyi fellángolásnak bizonyult, hiszen hatással volt lelki életem további alakulására.

A görög szerző, Nikosz Kazantzakis (1883–1957) jogot, majd filozófiát tanult, több országot is bejárt Európában, Ázsiában és Afrikában, miközben újságíróként, fordítóként és íróként dolgozott. Néhány évig szülőhazája, Görögország politikai tevékenységében is részt vett, élete utolsó tíz évében pedig teljesen az írásnak szentelte magát. Ellentmondásos személyiség volt, politikai nézetei miatt is akadtak gondjai, majd néhány könyve miatt elítélte a katolikus és az ortodox egyház (pl. *Krisztus utolsó megkísértése* c. könyvét indexre tették). *Zorbász, a görög* (1946) című műve tette híressé, amelyben barátjának állít emléket. Műveiben többek között a vallás kérdésével, az életere megmutatkozásával és az élet értelmének keresésével foglalkozik. Szent Ferenc életét pár évvel halála előtt, 1954-ben jegyezte le. Értéke, hogy bár regényes formában írta meg az életrajzot, korabeli legendákból (Celanói Tamás, Fioretti, Perugiai legenda) merített adatokat. Ezért tűnt számomra nagyon hitelesnek az, amit könyvében bemutat. Ráadásul úgy írja le a történeteket, mintha Leó testvér, Ferenc társainak egyike emlékezne vissza az első találkozásokra, a közösen megélt évtizedekre, így még élményszerűbbé teszi a beszámolót.

Akkoriban a szentignáci lelkiségben már járatos voltam, eléggé ismertem Ignác gondolatait, az imában ajánlott módszereit, több jezsuita szerző könyvét olvastam. Nagyon tiszteltem és ma is értékelem Ignácnak ezt a képességét, hogy összeszedte, rendszerezte saját tapasztalatait, és ezáltal egy járható, emberileg megtanulható utat kínált többünk számára, amely által Istenhez közeledhetünk. Éppen ezért nagy volt a meglepetésem, amint Kazantzakis könyvét olvasva több esetben rácsodálkoztam: Hát ez tisztára ignáci gondolat vagy magatartás! Aztán persze rájöttem, hogy Ferenc volt az, aki történelmileg előbb élt, és aki spontánul nagyon sok mindent tett Istennel való kapcsolatának fejlődése érdekében és annak következtében. Ignác pedig, aki olvasta Ferenc életrajzát, és maga is nagy tisztelője volt Assisi szentjének, időnként elég hasonló utat járva többször olyan élményekben részesült, mint elődje.

(Életrajzírói szerint így kiáltott fel, miután a szentek életét olvasta: Ha Ferencnek és Domokosnak sikerült, én is meg tudom tenni! – mármint azt, hogy szentté legyen. Ez a lelkiület talán nekünk sem ártana. ☺) Ezért a következőkben megpróbálom néhány ilyen közös vonásra felhívni a figyelmet, amelyek talán új szempontból világítják meg a két szent alakját.

Ferenc megtérésének egyik jellemzője a spoletói álom, amikor egy kérdést hall: Kinek akarsz szolgálni, a szolgának vagy az Úrnak? Ignác hasonlóképpen, katonai múltjából kiindulva, Isten harcosának tartja magát, sőt egy elmékedést a két király (Krisztus, illetve a Gonosz) közötti döntéshozatal folyamatára épít fel.

A Poverello a könyvben nem földöntúli szentként, hanem egészen egyszerű, gyötrődő emberként jelenik meg, aki kísértésekkel küzd, és sokszor töpreng azon, hogy vajon melyik a helyes út, mit vár Isten tőle, hogyan kellene cselekednie. Egyik kedvenc jelenetem, amikor a Sátánnal beszélgetve rádöbben arra, hogy az, amit ő Szegénység Úrnőnek nevez, tulajdonképpen a legnagyobb gazdagság lehet: hiszen mindenről lemond a földi életben, de azért, mert a Legnagyobbat, Legtöbbet akarja magáénak, Istent, az Örök Élet Urát. Több ilyen jelenetben is rajtakaphatja az olvasó a főszereplőt, amint azon tűnődik, hogy gondolatai, sejtései valóban Istentől vagy esetleg a Kísértőtől származnak. Ezeket a folyamatokat nevezi Ignác „a lelkek megkülönböztetésének”, amikor is az ember érzései, belső megmozdulásai alapján megvizsgálja, hogy mi az, ami Istenhez közelebb segíti, és mi az, ami eltávolítja Tőle. Előbbieket igyekszik megerősíteni, utóbbiakat elkerülni.

A Porziunkulát búcsújáró helyé akarta kiesdekelni Ferenc, és amikor a pápa azt kérdezte, hány évre szeretné ezt a privilégiumot, válasza az volt: Nem éveket, hanem lelkeket akarok. Ignác ugyanígy azt tűzte ki célul, hogy a lelkek érdekében tevékenykedik, őket szeretné Alkotójukhoz és teremttségük céljához segíteni.

Mindkét szent folyamatosan emlékezik bűnös múltjára, és belátják Isten előtti kicsinységüket. A sok nehézség, megpróbáltatás és emberi ellenszegülés ellenére is egyetlen céljuk, amely mellett kitartanak, hogy Krisztust szolgálják minden körülmények között.

A barlangban történő magányos imái Ferencnek, amelyek során sokszor csak két szót suttog: Istenem és mindenem!, Ignácnál úgy jelennek meg, mint Isten Igéjének ízlelgetése, vagyis hagyni, hogy hasson rá az evangélium, időt adni, hogy a fejből eljuthasson a szívbe. Ennek érdekében ajánlja egy-egy szentírási szó vagy mondat ismételtetését. Ferenc egyik év karácsonyán a Megváltó születési körülményeinek konkrét felidézését sürgeti, hogy jobban át tudják élni az egykori eseményeket. Ignác azt tanácsolja, hogy az imádkozó az

elmékedések során minél részletesebben képzelje el az adott környezetet a szereplőkkel, hangokkal, színekkel, ízekkel (minden érzékszervvel), mert így jobban át tudja élni a szituációt, és teljes személyiségére hatnak a történetek, nem csupán elméjére.

Ferenc szerint a tökéletes boldogság, amelyet Leó testvérnek fejt ki részletesen, a lélek békéje. Ignácnál ugyanez a gondolat a „közömbösség” kifejezés alatt jelenik meg, amely nála a belső szabadságot, a külső körülményektől, tárgyaktól, személyektől való függetlenséget jelenti – vagyis a belső kiegyensúlyozottságot és Istenre hagyatkozást.

Végül álljon itt maguktól a szentektől egy-egy példa, amely számomra szintén azt tanúsítja, hogy lelkiületük sok mindenben hasonlított, bár néha eltérő utakon jártak. Ferenc *Naphimnusz*ával és *Békeimáj*ával cseng össze Ignác *Fundamentuma*:

Assisi Szent Ferenc:

Dicsérjétek az Urat és áldjátok,
És mondjátok hálát Neki,
És nagy alázatosan szolgáljátok!

(*Naphimnusz*)

Uram, segíts meg, hogy törekedjem
nem arra, hogy megvigasztaljanak,
hanem hogy én vigasztaljak,
nem arra, hogy megértsenek,
hanem arra, hogy én megértssek,
nem arra, hogy szeressenek,
hanem hogy én szeressek.
Mert aki így ad, az kapni fog,
aki elveszíti magát, az talál,
aki megbocsát, annak
megbocsátanak,
aki meghal, az fölébred az örök
életre.

(*Uram, tégy engem békéd eszközévé*)

Loyolai Szent Ignác:

Az ember arra van teremtve, hogy
Istent, a mi Urunkat dicsérje,
tisztelje és szolgáljon neki, és ezáltal
lelkét üdvözítse.

Minden egyéb a föld színén az
emberért van teremtve, és azért,
hogy segítse őt a cél elérésében,
amire teremtve van. (...)

Úgyannyira, hogy a magunk
részéről ne akarjuk inkább az
egészséget, mint a betegséget, a
gazdagságot, mint a szegénységet, a
tisztelést, mint a gyalázatot, a
hosszú életet, mint a rövidet, és
következésképpen így minden másban;
egyedül azt kívánva és választva,
ami jobban elvezet bennünket a
célba, amire teremtve vagyunk.

(*Vezérelv és alapigazság*)

Both Vanda Erzsébet

Emese Párizsban*

*A cikk szerzője a kolozsvári Babeş–Bolyai Tudományegyetem mesteris diákja. Három hónapot tölt/töltött cserediákként Párizsban. Az ő élményeiből nyújtunk ízelítőt ebben a rovatban, ott írt beszámolóiból idézve. Most a február 9-i bejegyzés közlését folytatjuk, amiben legelső ottani benyomásait próbálta összefoglalni.

Az egyetemen [pontosabban az INALCO Clichyben található épületében, ahol a magyar órákat is tartják] van lehetőség kivetítésre és hanganyagok meghallgatására, van pénzbedobás ellenében használható fénymásoló (amit te kell kezelj), meg persze WC-papír és szappan (sőt olyan kuka is, amelyikbe nem látsz bele, mikor eldobsz valamit), a csap magától elzáródik, a szivacsnak fogantyúja van, így nem leszél nyakig krétás – viszont nincs internet, és fűtési gondok miatt le volt zárva múlt héten az az épület, amelyikben a könyvtár is van; a padok ugyanúgy összevissza vannak firkálva [, mint nálunk]; na meg az adminisztráció sem jobb semmivel sem az otthoninál (két egymástól távoli épület között küldözgetnek, a titkárság nem tudja a tantárgyak kódjait, viszont anélkül a program nem hagyja, hogy beiratkozz stb.) – de legalább nem sürgős a dolog, hiszen jövő héten a titkárnő van szabadságon, aztán vakáció, úgyhogy azt mondta, ráér azután is (ennyit a határidőkről ;)).

A metróban (s néha templomok előtt is) koldusok és zenészek vannak [ez mondjuk nem épp ugyanaz a kategória, nekem általában jól is esik, mikor zenélnek vagy énekelnek, egész hangulatos] (metróban láttam már énekest, hegedűst, harmonikást, a Louvre közelében trombitást, egy csapat fiú dobolt az egyik állomáson, de láttam már utcai mutatványt vagy táncot is), akiknek az emberek nagyon ritkán adnak; sok hajléktalan ott is alszik a metróállomásokban; s a jelzőlámpák (főleg a gyalogosoknak) a főutak kivételével csupán orientatív és fakultatív jellegűek (nálunk sosem láttam ennyi embert átkelni a piroson, pedig mi sem vagyunk túlzottan szabálytisztelők).

Van nemcsak motorbicikli, bicikli, babakocsi és roller, hanem láttam már lovasszekeket is (sőt lovaknak fenntartott, táblával jelzett járdasávot is az egyik külvárosban). Egyes helyeken elég sok a rendőr (nemcsak autóik, hanem mikrobuszaik, sőt nagy buszaik is vannak), s este fegyveres katonák járnak egyes metróállomásokon (azt mondják, ez a terroristák elijesztésére van, elég félelmetes is, nekem nem biztonságérzetet adott, hanem én rendesen megijedtem, mikor tőlem 2 méterre megláttam a nagy gépfegyvert a katona nyakában). Ugyanígy biztonsági okokból minden múzeumban vagy emlékhelyen megnézik vagy átvilágítják a turisták csomagját is. Azt mondják, nagyon sok a zsebtolvaj is, de én szerencsére még nem találkoztam sem lopással, sem verekedéssel, sem semmi olyasmivel, ahova rendőri beavatkozás

kellett volna [s ez később, hazatértemig sem változott]. Nagyon tetszik az ötlet, hogy kezdenek plusz védőfalat tenni az állomásokra, a peron és a sínek közé, nehogy beessenek az emberek (egyfajta átlátszó üvegfalat, amin kapuk vannak, a kapuk pont akkorák, mint a metró ajtaja, a metró ott is áll meg pontosan a kapuknál, s a kapuk automatikusan nyílnak). A legtöbb metróvonalnak van egyfajta stílusa, néhány állomás egészen szép, például a legújabb vonal, a 14-es mentén egyik helyen üveg mögött még pálmafák is vannak, az 1-es metró Louvre-hoz közeli állomásánál meg műtárgyak utánezatai vannak kiállítva. Az állomások között viszont a falat szinte végig graffiti borítja, sokfelé a járműveket (például teherautókat) vagy az épületeket is (leggyakoribb az üzletek zárás után lehúzott rácsain), ezek néha egészen művésziek.

Maguk az épületek sokfelé elég szépek (például a belvárosban vagy a kertvárosokban), sok régi épület, vár, templom is megmaradt, vannak szép házak és tömbházak is, de a külvárosokban nagyon sok a ronda, stílus nélküli tömbház is (sok a mieinkhez hasonló). Ilyen ronda épület az egyetem clichyi központja is.

De maguk az órák jók. A magyar órák tetszenek, de kevés van, idegeneknek tartott francia órából meg van elég, többre is elmentem, hogy hallgassam és próbálgassam a nyelvet, s nagyjából az órarend szerint válogatok közülük (pl. egyetlen kiejtést javító fonetika óráért biztos nem teszek meg péntekenként 2x1,5 óra utat az egyetemig). Vannak kedves társak is (találkoztam már magyarral, románnal, de egy iránival is, akivel már kétszer is jöttünk együtt órák után a metróhoz), de mivel legtöbbször csak hetente egyszer találkozunk, nemigen van alkalom beszélgetni. Hasonló a helyzet a magyar szakosokkal is. Mesteris egyetlen magyarországi származású lány van, de többször járunk a harmadévesekhez is órára, ahol egy franciaországi születésű, de magyar származású, magyarul nagyon jól tudó lány és két idősebb, a magyar nyelv iránt érdeklődő szimpatikus úriember van, sőt másodévesekhez is, akiket még annyira nem ismerek, mert csak egy közös óránk van (ők talán 5-ön vannak). Ők is mind most tanulnak magyarul, akárcsak az öt elsőéves (velük nem fogok órákra járni :P). Érdekes látni, hogy vannak olyanok, akik egyéb tanulmányaik után vagy mellett francia létükre valami okból magyarul akarnak tanulni, s ezt komolyan is veszik. A másodévesek is sok mindent tudnak, de a harmadévesek különösen nagyon ügyesek, lehet velük beszélgetni magyarul, s órán is az alapvető dolgokat mind értik, lehet nekik például magyarul irodalomtörténet órát tartani.

–*folytatjuk*–

25 nap*

– compostellai élmények –

*Folytatjuk Reiczigel Zsófia beszámolóját 2009. júliusi compostellai zárandoklatáról.

Nem nagyon emlékszem, honnan értem Ponferrada-ba. Akkor már több mint két hete úton voltam. Persze, utána tudnék nézni, honnan érkeztem, de az a kép van most előttem, ahogy estefelé beérek a városba. Szép idő volt, kora este, a városka is szép volt, s egy hídon sétáltam át. Ha muszáj lett volna, elég sokat tudtam volna még menni aznap, de „kényelmes” napom volt, vacsorázni szerettem volna, igazi, főtt ételt (mivel én nem főztem útközben, a vendéglők meg elég drágák voltak, ez ritka fényűzés volt), és pihenni. Így megkerestem a helyi albergue-t. Nagy épület volt, és sok ember nyüzsgött körülötte. Bejelentkeztem, és szert tettem az alagsorban egy alsó ágyra. – Emlékszem, gyerekkoromban mindig az emeletes ágy felső részén szerettem aludni, de most már sokkal kényelmesebbnek tartom az alsó ágyakat, jobban oda lehet pakolni mellé, és minden a kezem ügyében van. – Csak az volt kellemetlen, hogy össze voltak tolva az ágyak, így elég közel kellett aludnom egy vadidegen emberhez.

A zuhanyozásnál várakozni kellett, a mosás gyorsan ment, visszamentem, és elrendezkedtem. Nagy tömeg volt a házban, a földszinten még egy hajléktalan is feküdt a kanapén, és sok volt az „új” zárandok. Sokan csak az Ut utolsó részét gyalogolják végig, kedvelt kiindulópontjuk Ponferrada. Ők a „kezdők” izgalmaival zajonganak, kíváncsian a következő napokra.

Éppen mellettem egy magyar pár kapott ágyat, Judit és Attila, hamar megismerkedtünk. Később még többször találkoztam velük, kissé ezoterikus beállítottságúak – energiák meg asztrológia meg minden, de azért nem csak ezekről tudtak beszélni –, amúgy kedves emberek.

Elmentünk bevásárolni, de csak másnapra vettem ennivalót, mert igazi vacsorára készültem. Ők viszont csak nagyon speciális dolgokat vásároltak, mert nem esznek állati eredetű ételeket. (Amennyire néhány találkozásunk alatt láttam, csak hagymát, rizst, almát és diót esznek.) Utána elmentem vacsorázni. Kerestem egy olyan vendéglőt, ahol volt zárandokmenü, ami viszonylag olcsó, és hiába „menü” a neve, azért lehet válogatni. Jó volt, valami halat ettem meg salátát, bort is adtak hozzá, egész jóllaktam, pedig éhes voltam aznap!

Visszamentem, és kimerülten aludtam el. Éjjel össze-vissza csípkedtek a szűnyogok.

Utána három napig viszkettek a szűnyogcsípéseim, míg végül gyanús lett, hogy esetleg nem is szűnyogcsípések. Akkor nagyon félni kezdtem, hogy valami betegséget összeszedtem, és nem fogom tudni végigjárni az utat. Meg kínos is volt, hogy a fél lábam tiszta vörös, csupa csípés, vagy ki tudja, mivel volt tele. De nem mertem megkérdezni senkit, nehogy az derüljön ki, hogy valami komoly, veszedelmes betegség, és haza kelljen mennem. Vagy akár kórházba.

Éjszakánként úgy viszkedett a kezem-lábam, hogy alig tudtam aludni, és egyre jobban kimerültem.

Harmadik nap délelőtt felértem egy hegyre. Először csak azt láttam, hogy valahova megérkeztem, valószínűleg a hegy tetejére, mert sok felszabadult, pihenő ember nyüzsgött ott. Aztán megláttam a templomot, aztán a falut is, egészen elragadó látvány volt. Kiderült, hogy ez a hely O Cebreiro.

Olvastam, hogy ott sokan akarnak mindig megszállni, és mindig tele van az albergue, akkor még azt gondoltam, hogy akkor inkább továbbmegyek. De nagyon szép volt a hely, én meg nagyon fáradt, úgyhogy végül leültem az albergue előtt kigyózó sorba.

– folytatjuk –

Reiczigel Zsófia

„Ki vagy te, édes Istenem? S ki vagyok én?”**A propaganda**

Akárhányszor bekapcsoljuk a tévét, a rádiót, kinyitjuk az újságot, magazinokat, valaki nevelésben részesít bennünket: rábeszél, hogy szavazzunk egy politikusra, vagy vásároljunk meg valamit.

Fogyasztói társadalmunkban virágzik a propaganda. Meg szeretnének győzni bennünket, hogy akkor lehetünk igazán boldogok, kiegyensúlyozottak, értékesek, akkor élhetünk teljes életet, ha megvásároljuk termékeiket. Olyan termékeket, amelyekre objektíven nézve talán egyáltalán nincs is szükségünk. A hivatásos rábeszélők tudatában vannak emberi természetünk gyengeségeinek, és ezeket kihasználva próbálnak átfejteni bennünket.

A meggyőzésnek két útja van: egy mellék- és egy főút. A *mellékúton* az üzenet a figyelmetlen emberhez ér el. Ilyen eset áll fenn, amikor úgy nézünk tévét, hogy közben mást is csinálunk, vagy olyan vitát hallgatunk, ami nem érdekel. A hivatásos meggyőzők arra törekszenek, hogy ezen az úton szóljanak hozzánk.

Ennek elérésére többféle, főként figyelemelterelő és gondolkodásunk, döntési képességünk leterhelését megcélzó technikát vetnek be. Hosszú reklámszövegeket gyártanak; olyan sok információt és ingert zúdítanak ránk, hogy ne tudjuk feldolgozni; olyan helyzetekben reklámoznak, ahol a probléma felmerül, hogy a rávezetés kéznél legyen; előszeretettel alkalmaznak élethű, érzelmeltő reklámokat. Az üzenetek ismétlése azon a jelenségen alapszik, hogy az ismétlés megszerettet. A reklámdalok is manipulatív céllal készülnek. Ha rábeszélő üzenettel találkozunk, különösen, ha alapvető hiedelmeinket érinti, hajlamosak vagyunk rá, hogy azonnal ellenvéleményt alakítsunk ki. A reklámdal hallatára kikapcsolódik ellenvéleményező hajlamunk, mivel

figyelmünk megoszlik az érvek hallgatása és a zenehallgatás által előidézett szórakozás között.

A mellékúton a hatást egyszerű dolgok befolyásolják: a kommunikátor vonzósága; az a tény, hogy körülöttünk más emberek egyetértenek-e az üzenettel; illetve az, hogy annak követése milyen előnyökkel és hátrányokkal járhat. A „jó” embereknek könnyebben és szívesebben hiszünk. A forrás hitelessége és megbízhatósága befolyásolja a meggyőzés sikerességét. A vonzóbb személyektől elvárjuk, hogy számunkra is vonzóbb álláspontot képviseljenek. Ha azt hisszük, a hivatásos rábeszélőnek nem áll érdekében reklámozni az adott terméket, vagy hogy egyenesen a saját érdekei ellenére cselekszik, könnyebben meg tud győzni bennünket.

Ezekkel ellentétben a meggyőzés *fő* útján a befogadó gondosan és figyelmesen mérlegeli az üzenet értelmét és értékét, gyakran megesik, hogy ellenérveket hoz föl, kérdésekkel áll elő, és további információt szeretne kapni. Ilyenkor az üzenet meggyőző ereje attól függ, hogy átmegy-e a befogadói vizsgán.

A hivatásos meggyőzők néhány jól működő technikát alkalmaznak. Ilyen például a *félelemkeltés*, amely önmagában nem biztos, hogy a meggyőzés irányába motivál (túlzott félelem megbéníthat), de ha a félelemkeltés mellett részletesen elmagyarázzák, hogy az általuk kínált termék (pl. gyógyszer, egészségesnek mondott táplálék stb.) hogyan képes a félelem tárgyát elkerülni, hatásos eljárás lehet. A *vakcsoporttechnika* azon az elven működik, hogy a csoporttagság önbecsülést és büszkeséget kelt. Ha a hivatásos rábeszélő a „nőkhöz”, „fiatalokhoz”, „ifjú befolyásosakhoz”, „könnyű fizikai munkát végzőkhöz”, „kismamákhöz”, „rockerekhez” stb. szól, akkor mindazok a személyek, akiknek fontos az ezekhez a csoporthoz való tartozás, erős készletést fognak érezni, hogy védelmezzék a csoportjukat úgy, hogy büszkén magukévá teszik annak, a rábeszélő által felállított „hagyományait”.

A „*rád csapott ajtó*” technikája abban áll, hogy először túl nagy árat kérnek a termékért, majd kisebbet. Az eltúlzott kérés kontraszthatást vált ki. A kérés visszautasítása bekapcsolja a kölcsönösség elvét: „ha mérsékeltem a kérésemet, mérsékelj te is a visszautasításodat”. Ennek ellentéte az „*elkötelezett szív*” technikája: először kis árat mondanak, majd miután a vevő beleegyezik, hogy megvegye az illető terméket, az eladó „beismeri, hogy tévedett”: a termék jóval többbe kerül. A vevő szégyelli azt mondani, hogy ilyen áron már nem hajlandó megvenni a terméket.

A *ritkaság lélektana* alapján a ritkaság vonzóvá tesz. Ezért bizonyulnak hatásosnak azok a reklámok, amelyek „korlátozott számú” terméket árulnak. A

hozzáférhetetlen egzotikusnak tűnik (ezt már Katalin cárnő is tudta: hogy az oroszokat krumplicsészre készítse, bekerített a krumplicsészeket).

A *kondicionálás* elvét felhasználva a különböző termékeket bemutató plakátokon idilli családi hangulatot jelenítenek meg. A személy összekapcsolja a szeretet és az adott termék iránti igényét, és amikor szeretetre vágyik a terméket fogja megvenni (pl. kávécsészé felett összehajló család). Ugyancsak ezen az elven működnek a kereskedelmi adók sorozat illetve akciófilmjei. A legizgalmasabb részeknél reklámokkal szakítják meg őket. Az erős érzelmi állapotban levő tévénéző elkezd nézni a reklámot, és közben kissé alábbhagy benne a feszültség. Ezzel nem tudatosan megtanulja, hogy feszültségét az illető termék megvásárlásával és fogyasztásával csillapíthatja.

Ezen technikákban az az legijesztőbb, hogy a meggyőzés mellék útját használva nem tudatosan befolyásolnak bennünket. Sokszor nem is vagyunk hatásuk tudatában. Mégis, hogyha figyelünk rájuk, ki tudjuk védeni a hatásukat. Keresztény emberként feladatunk megvizsgálni reális igényeinket, és azok alapján eldönteni, hogy mit fogyasztunk, nem engedni, hogy bedőljünk annak a hamis világi hangnak, amely a bennünk levő ürességbe a fogyasztói társadalom termékeit akarja begyömöszölni. Ez a belső úr Istennek van fenntartva a szívünkben, és mint ilyen: végtelen. Egész életünkbe dobálhatjuk bele a különböző termékeket mint pótlékokat, de tartós enyhülést ilyen módon nem találhatunk.

Milyen valós igényeim vannak anyagi, szellemi, lelki téren? Mi elégítheti ki ezeket? Milyen reklámokkal találkozom a mindennapi életemben? Melyek azok, amelyek reális kísértést jelentenek számomra? Milyen igényeimet célozzák meg?

Istennel való kapcsolatomban hogyan segíthet engem abban, hogy ne essek a reklámok csapdájába?

FORRÁS:

E. Aronson – A. R. Pratkanis: A rábeszélőgépj. Élni és visszaélni a meggyőzés mindennapos mesterségével. Diaprint, Budapest, 1992.

Nagy Lilla

Francesco testvér nyomán

– híres ferences harmadrendiek –

Betankur Szent Péter (1626–1667)

Mint szegény család gyermeke a Kanári-szigetekhez tartozó Tenerifén, Hermano Pedro már fiatalon pásztoroként dolgozott. A természettel való szoros kapcsolatán keresztül hamar megtanulta, hogy mindenben Istent lássa. 24 éves korában aztán útra kelt Guatemala felé. Egyesek szerint munkát akarat keresni, mások szerint már indulásakor az volt a célja, hogy a harmadik világ szegényeit,

főleg a sok nyomorúságos életkörülmények között élő indiánt és rabszolgát szolgálja. Kevés magával vitt pénze nagyon hamar elfogyott, így hosszúra nyúlt út végén, éhesen és kimerülten érkezett meg 1650-ben. Agynak is dőlt, de sikerült felépülnie a helybeli ferencesek segítségével, akikkel hamar összebarátkozott. Gyógyulása nyomán határozta el, hogy életét Istennek szenteli.

Pap szeretett volna lenni, de bármennyire is igyekezett, nem ment neki a tanulás, hiszen nem volt sok előzetes tudása és képességei, így eltanácsolták a szemináriumból. Ekkor lett ferences harmadrendi, s ilyenként csatlakozott az egyik guatemalai kolostorhoz (sekrestyésként), felvéve a *Szent Józsefről* nevezett nevet (hívták szerzetesnek is, de elutasította ezt, mert úgy érezte, hogy a világban kell maradnia, a szegényeket szolgálni). Nagyon sokat tett a közösség szegényeiért és rászorulóíért: látogatta a kórházakat, börtönöket, szegényeket, hajléktalanokat; iskolát, oratóriumot és kórházat alapított a szegényeknek (újdonság volt ekkoriban a lábadozók részére alapított Betlehemi Miasszonyunk Kórház és az a pedagógiai szemlélet is, amivel igyekezett nevelni a rossz útra tévedt, iskolai képzettség nélküli fiatalokat), menedékhelyet a hajléktalanoknak s fogadót a településen átutazó papoknak meg egyetemistáknak. De nem feledkezett el a település gazdagjairól sem, az ő városrészükön csengőt rázva sétált végig, bűnbánatra és a szegényekre figyelésre, adakozásra buzdítva őket. (Ez a jelenet szerepel ábrázolásain is, attribútumai ugyanis egy bot és egy csengő.) A szegény negyedekben kápolnákat is épített, s azokat, akik nem tudtak adakozni, arra biztatta, hogy közbenjárva imádkozzanak másokért. Egyesek az ő nevéhez kötik a *posadas* nevű, Mexikóban és Közép-Amerikában gyorsan elterjedt szentesti szokás elindítását is (ilyenkor Józsefet és Máriát jelképező személyek járnak körbe a városban, szállást keresve).

A szeretetszolgálatban nemsokára más harmadrendiek is követték, akik részére később szabályzatot is írt. Munkatársait egy akkoriban teljesen új pedagógiai szegénygondozó, betegápoló lelkiségre tanította. Ebből született a Betlehemiták női és férfi rendje, ami jóval később nyert pápai jóváhagyást.

Mindeközben nagyon mély lelkiéletet élt: nemcsak sokat imádkozott (különösen a tisztító tűzben szenvedő lelkekért) és vezekelt (pl. gyakran nagy kereszttel járt éjjelente a város utcáin), mélyen tisztelte a Gyermek Jézust és a Szent Születet, terjesztette a ferencesek által elindított Szűz Mária hét szent öröme rózsafüzért, heti rózsafüzér-körmenetet kezdeményezett a városban, s lelki könyveket írt, hanem mélyen megélte az Istenre való teljes ráhagyatkozást, anyagi téren is, azaz a földiektől szabadabbá tevő szent szegénységet. Lelkisége, lendülete, szeretetszolgálatja hamar ismertté tette az egész környéken, ahol máig *Amerika Szent Ferenc*ként emlegetik.

Alig 41 évesen halt meg 1667. április 25-én. Ez ma emléknapja, hiszen II. János Pál pápa 2002-ben szentté avatta, a Kanári-szigetek és Guatemala lakói közül is elsőként. Ma ő ennek a két országnak a védőszentje. De nemcsak lelke és

emléke, hanem az általa indított kezdeményezés is máig él, máig vannak, akik az ő indíttatására szolgálják Szent Ferenc szellemében a legszegényebbeket, legelesettebbeket. Élete jó példa arra is, hogy Istennek nemcsak a legtanultabbakra, legértelmesebbekre van szüksége, más adományok még fontosabbak lehetnek: az együttérzés, képzelet, szeretet, amik képessé tesznek arra, hogy válaszolni tudjunk környezetünk rászorulóinak szükségleteire.

Kántor Emese

Szamártestvér

– rovat a makacs és bohókás emberi testről –

Az éhezés

Az éhezés már az ősidőktől kezdve jelen volt az emberiség történelmében: a természeti katasztrófák által okozott rossz termést követően gyakran pusztított éhínség, s mindemellett az elhúzódó háborúk csak fokozták az élelmiszerhiányt. Az éhezés még ma is a legsúlyosabb globális problémák egyikének számít, amely a világon évente milliók halálával hozható összefüggésbe. A Földön jelenleg 850 millió ember éhezik, miközben a világon megtermelt élelem elegendő lenne a teljes népesség számára.

A kóros soványság

Amennyiben a szervezet energiaegyensúlya tartósan negatív irányba tolódik el (vagyis a táplálékkal felvett napi energia kevesebb, mint az energiafelhasználás során leadott), soványság alakul ki. Ha a testtömeg 15-20%-kal kisebb a normálisnál, és a tartalék zsírszövet mennyisége is csökkent vagy elfogyott, akkor kahexiáról, ha a zsírraktárak mellett a szervezet az izomfehérjéket is felhasználja, akkor marazmusról beszélünk.

Éhezés = az energia és a létfontosságú tápanyagok a szervezet számára szükségesnél tartósan alacsonyabb bevitel.

Az energianyerés menekülőútjai

A szervezet számára alapvető feladat a vércukorszint fenntartása, mivel az idegrendszer megfelelő működéséhez elengedhetetlen a glükóz (szőlőcukor). Ezen kívül lényeges szempont, hogy a glükóz oxidációjára – energianyeréshez való felhasználására – minden sejtünk képes.

Egynapi éhezés után a test energiaigényének biztosításához emiatt elsőként a máj által glikogén formájában tárolt szénhidrát használódik fel. Testünknek vannak olyan sejtjei (például a vörösvértestek vagy bizonyos izomsejtek), amelyek a glükózt nem teljesen (vízzé és széndioxiddá alakítva), hanem csak részlegesen bontják le. Az így felszabaduló anyagokból (piroszölősavból és tejsavból) éhezés esetén a máj képes újra glükózt képezni. Hosszabb távon azonban ilyen módon nem védelmezhető az éhezés, hiszen több szövetünk a glükózt teljesen felhasználja, így ez a mennyiség kiesik a rendszerből.

A szénhidráttraktárak kimerülése után – mivel a glükóz nem pótolható zsirokból – a szervezet az agyvelő működéséhez szükséges cukrot a fehérjék alkotóinak, az aminosavaknak az átalakításából kezdi fedezni. Az éhezés kezdeti szakaszának testtömegvesztése tehát elsősorban csak fehérjékből és vízből származik.

Kétheti teljes éhezés után az agy – anyagcseréjének fenntartásához – már 80%-ban képessé válik a zsírsavak bomlástermékeinek (ketosavaknak) a hasznosítására is, s ezzel megkezdődik a zsírszövet nagyobb mértékű felhasználása. Az agynak azonban még ekkor is 20% arányban szőlőcukor energiaforrásra van szüksége, amelynek előállításához – mivel külön fehérjetartaléka nincs a szervezetnek – naponta körülbelül 20 dkg testanyagot kell lebontani.

A krónikus alultápláltságra a kis testtömeg mellett jellemző az ún. éhezési ödéma kialakulása, amely a fehérjeszegény táplálkozás következtében a vér alacsony fehérjetartalma miatt a szervezetben fellépő víz felszaporodását (a vérplazmafolyadék sejten kívüli térbe áramlását) jelenti. Ennek tünete, hogy a lábak, vagy fekvő helyzetben a hát megduzzad. A védekezőrendszer fehérje-ellenanyagainak mennyisége szintén kevesebb lesz, aminek következtében az éhező szervezet fogékonyabbá válik a különböző fertőző megbetegedésekre.

Mindezek mellett – a kevesebb konyhasóbevitelnek is köszönhetően – csökken a vérnyomás, amely fekvő vagy ülő helyzetből felállás esetén átmenetileg hiányos agyi vérellátást, ájulást is eredményezhet. Elkezdődik a csontok leépítése, károsodik a máj, a vese, a hormonokat termelő belső elválasztású mirigyek. A savas kémhatású bomlástermékek nagymértékben felhalmozódnak. Végül az olyan életfontosságú szervek lebontása is kezdetét veszi, mint a szív, amelynek kimenetele: halál.

Gyermekek és a hiányos táplálkozás

Gyermekek esetében az energia- és fehérjehiányos táplálkozás csökkent szellemi, valamint testi fejlődéshez vezet. Mivel a kisgyermek immunrendszere még nem elég érett, ezért közülük többen áldozatul esnek különböző fertőző betegségeknek (tüdőgyulladásnak, hasmenésnek, maláriának, stb.) is.

A Kwashiorkór a gyermekek fehérje- és B1-vitamin-hiányos táplálkozása következtében elsősorban a meleg égővi országokban előforduló hiánybetegség. Az ott jellemző hosszú szoptatási időszak befejezésével – tipikusan a következő gyermek születése miatti elválasztás után – alakul ki a már nem szoptatott gyermekben. Anyatej hiányában ugyanis nincs többé, ami fedezze alapvető szükségletüket, kialakul az éhezési ödéma és az éhező gyermekeket ábrázoló fotókról jól ismert kigömbölyödő has.

A világ éhezés által leginkább érintett területein a nemzetközi táplálkozási programok keretében már évek óta alkalmaznak egy olyan készítményt, amelyet

azzal a céllal fejlesztettek ki, hogy a kisgyerekek számára biztosítsa a súlyos alultápláltság kezeléséhez szükséges tápanyagokat.

Visszatáplálás

Hosszan tartó éhezés után elég időt, nagy figyelmet és körültekintést igényel a normális étkezésre való átállás. A hirtelen feltáplálás hatására ugyanis felborulhat a szervezet ionegyensúlya, amely a szív ingerképzési zavarát vonhatja maga után, és halált is okozhat. Ez a veszély egykor a koncentrációs és hadifogolytáborok túlélőinél állt fenn, de ma is aktuális lehet figyelembe venni túlzásba vitt léböjt- valamint fogyókúrák esetén.

A fejlett világ és az alultápláltság

A minőségi éhezés (azaz hosszabb időn keresztül a létfontosságú tápanyagok nem megfelelő arányú fogyasztása) a táplálkozásnak olyan elégtelen formája, amely gyakran észrevétlen marad. Hiszen első látásra ki gondolná egy normál vagy túlsúlyos emberről, hogy azért nyugtalan, lehangolt, figyelmetlen és álmatlan, mert teste B1-vitaminra „éhezik”? Ugyanígy fáradtság, étvágytalanság, izomfájdalmak esetén sem árt felülvizsgálni étkezési szokásainkat, mert könnyen kiderülhet, hogy csupán a kellő mennyiségű C-vitaminban gazdag ételek hiányoznak mindennapjainkból.

A hosszú távú nem megfelelő étkezés szinte elkerülhetetlenül vitamin- és ásványianyag-hiányt is maga után von, melyből adódóan a megjelenő tünetek (bőrelváltozások, vérszegénység, stb.) hosszú sorát lehetne még felsorolni. Fontos tudatában lenni annak, hogy a szervezet védekező rendszerének gyengülésén keresztül a különböző hiányállapotok olykor súlyos egészségügyi problémák megjelenésének is kiindulópontjai lehetnek. Az egyoldalú, szűk ételsoron mozgó táplálkozás helyett ezért mindig törekedjünk az átgondolt változatosságra, amely egyfajta garanciát jelenthet arra nézve, hogy semmilyen szempontból ne kelljen éhezniük a bőség közepette.

<http://www.mindmegette.hu/az-ehezes-allomasai-36882>

Eszter

Lelki horoszkóp:

„Mi nem hiszünk horoszkópokban, de az alábbiak mindenike vonatkozhat rád, mert az év minden hónapjában lélekben újjászülehetünk.” (Leó tv.)

Kos (március 21.–április 20.):

„Némelyeknek egyszerűbb Istent és az életet szidni, boldogtalanságuk okaiként, mintsem fáradságot nem kímélve ott keresni a boldogságukat, ahol az egyes egyedül megtalálható: a saját szívükben.”

Bika (április 21.–május 20.):

„Isten országa bennünk van, ha már nem ragadnak el minket vágyaink és érzéseink, igényeink és kívánságaink.”

Ikrek (május 21.–június 21.)

„Ha azonban az életöröm hajt bennünket az aszkézis gyakorlásában, akkor elvezet minket a lelki békébe, az élet élvezetébe és olyan elevenségbe, ami átragad másokra, és segít nekik is.”

Rák (június 22.–július 22.):

„Áradó csak az az élet lehet, amelyiket a szeretet határozza meg, amelyik elosztja, és nem magának tartja a kincseit.”

Oroszlán (július 23.–augusztus 23.):

„Csak aki nyugalmat talál magában, elég kreatív ahhoz, hogy valami újat hozzon mozgásba.”

Szűz (augusztus 24.–szeptember 23.):

„Ahhoz, hogy saját magadat képes légy elfogadni és szeretni, a gyermek mosolya és olyan ember finom humora szükségeltetik, aki a szívében megmaradt gyermeknek.”

Mérleg (szeptember 24.–október 22.):

„Amióta már nem keresem önmagam, a lehető legboldogabb az életem.” (Iván Szergejevics Turgenyev)

Skorpió (október 23.–november 21.):

„Ne orjorjuk ugyan át a múltunkat, de meg kell szabadulnunk attól a ránk nehezedő nyomástól, hogy élettörténetünk minden titkát ki kell derítenünk, és fel kell dolgoznunk.”

Nyilas (november 22.–december 21.):

„Azt tegyem, amit tennem adatott, utána pedig igaz hittel bízzam rá magam Istenre.”

Bak (december 22.–január 19.):

„Hálátlan az, aki nem örül a kapott ajándékoknak, aki nem áll meg azért, hogy elgondolkozzon élete történésein.”

Vízöntő (január 20.–február 18.):

„Egy barátság csak akkor tartós, ha a barátok vállalják önmagukat – és néha szembe is szállnak egymással (...) Mernem kell, hogy egészen önmagam legyek, még akkor is, ha a barátom ebben a pillanatban nem ért meg.”

Halak (február 19.–március 20.):

„A derűs szív rendes körülmények között csak szeretettől égő szívben születik.” (Teréz anya)

Forrás: Anselm Grün: *Az igazi boldogság nagy könyve*. Agapé, 2011.

Léonie

Hajnali csend

– folytatásos regény –

XVIII. fejezet

Eui herceg testében-lelkében fáradtnak érezte magát, amikor ledőlt a sátorban. Egy bagoly hangos kuvikolására felrezzent, és ráébredt, hogy elnyomta az álom, bár éber akart maradni, minden eshetőségre számítva. A sátorból még imbolygó árnyakat fedezett fel a tűz körül, nem aludhatott sokat. Fejében még ott roskadozott az előző nap eseményeinek megannyi véres foszlánya, lelkében még ott lapult a félelem, hogy életét veszítheti. A kudarc érzete sötét gondolatokat csalt elő belőle. Nem hírnévre, hőstettekre vágyott, csak őszintén kívánta hazája sorsának javulását. Jellemében azonban nehezen fért meg a fiatalos komolytalanság és ez a súlyos feladat, ami ránehezült. Bátyjára gondolt, a trónörökösre, és erősen megsajnálta. Nem tudta elképzelni, miként juthatna ő becsületesen a királyi trónra, bár idősebb volt. A lányra gondolt, akit feleségül szántak, és a lányokra, akiket Amerikában szeretett. Ezentúl másként kell élnie. A japánokra gondolt, akiket megölt, és az apjára, akinek azóta ez tudomására jutott. Nagynénje előre szólt, hogy ezután nehéz idők várnak rá. Szegény asszony, egy hősnő, aki ott öröklik a tűz mellett, miközben ő alszik!

Zavaros beszédfoszlány ütötte meg a fülét. Lassan összeszedte magát és kitámolygott. Alig lépett ki a sátorból, egy csapat katona fogta közre, élükön pedig a hadsereg főparancsoka, saját személyében!

– Felség, a király nevében azonnal velünk kell jönnie! – szólalt meg a főparancsnok, akit jól ismer az udvarból, ellentmondást nem tűró hangon.

A herceg hirtelen felfogta a helyzet komolyságát, és segélykérően nézett szét, mert nem tudta, mitévő legyen. Emberei azonban már megköttözve várakoztak. A hercegnő és Min követ sehol.

– Jól van – szólalt meg végül rekedt, éjszakai hangon a herceg, belátva, hogy zárva van a menekülés útja.

Ebben a pillanatban megroppant egy száraz gally a földön. Egy sötét lepelbe burkolt alak vált ki a homályból. A főparancsnok ráismert arra az alakra, akit egész este figyeltek, de nem sikerült megállapítaniuk, hogy ki az.

– Nam főparancsnok, azonnal engedje szabadon ezeket az embereket! – A hang egy nőé volt, és fenyegetően hangzott. Ismerős, tisztán csengő hang. A fekete lepel óvatosan hátralibbent. A hercegnő arcába világitott egy fáklya fénye.

– Felséges asszony, hogy kerül ön ide? Talán ön is belekeveredett ebbe az összeesküvésbe? – szólalt meg a parancsnok, halkabbra fogva a szót.

– Személyesen jöttem a herceg után, és haza is viszem. Azt akarják, hogy az egész ország neszét vegye, hogy erőszakkal viszik el?

– Ez Ófelsége, a király parancsa!

– Ez pedig az enyém! – dörrent vissza a hercegnő, a hangja egészen férfias árnyalatot öltött.

Nam parancsnok egy puska csövét látta maga előtt. „Ez a nő megőrült!” – gondolta. Katonái tanácstalanul néztek rá. Egy királyi hercegnőt nem tehetnek ártalmatlanná.

Már pitymallott, mikor a lóhalálban vágató Min követ rájött, hogy egy járőr csapat a nyomában van. Pedig sikerült meglépnie, még mielőtt a király emberei bekerítették volna a tábor. Már félúton volt a főváros felé. Ha most leleplezik, vége az egész pályafutásának. Árulóként kivégzik, és rettenetes, mi vár a családjára. A rémlátások felgyorsították a vágózást, de ha a következő útelágazásnál le nem rázza őket, menthetetlenül elfogják. A lova már kezdett kidőlni alóla, ezért talán be kéne vetnie magát az erdőbe, és a lovat az ellenkező irányba hajtani, hátha tévútra vezetni őket. Nem volt sok ideje gondolkodni. Az útelágazás már feltűnt a látóhatáron, és ő, mintha titkos erő hajtaná, leugrott a lóról. Amint be akarta vetni magát a bozótosba, majdnem nekiment a békésen, szinte álmodozva lépkedő Paul-ba. A fiatal pap mélyen a gondolataiba mélyedt, talán imádkozott, vagy még mindig az a lány járhatott a fejében, mert férfi létére enyhén megijedt a fekete kendős alaktól, aki tökéletes útonálló benyomását keltette. Ebben a percben még egy tör is megvillant a kezében.

– Beszél maga koreaiul? – hangzott a barátságosan köszönés.

– Igen, egy keveset – nyögte ki Paul.

– Nemsokára egy járőr csapat vágat erre, akik engem üldöznek. Mondja azt, hogy a másik irányba mentem! A missziójuk pedig adományban fog részesülni. Ellenkező esetben a földdel teszem egyenlővé! Megértett engem? – rivallt rá Min követ, aki rögtön rájött, kivel áll szemben, és nem kételkedett embere becsületességében.

Paul már majdnem elszánta magát a vértanúhalálra, de lázasan dolgozó agya hirtelen azt is felfogta, hogy a misszió is veszélybe kerül. Min Cheon Sunak elég volt a pillanatnyi habozást meglátni a szemében, máris bevetette magát a bozótba, otthagya a rémült papot.

A csendőrök átkutatták az egész folyó mentét, amerre az a gesztikuláló idegen irányította őket, de csodálkozva tapasztalták, hogy emberüknek nyoma

veszett. Min Cheon Su pedig még aznap reggel megérkezett a királyi palotába, ahol a király nagy örömmel fogadta a hírekkel érkező követet.

– *folytatjuk* –

Léonie és Attila

Elengedni a csigát

Ahogy felnőtt, és saját magának kellett megszereznie táplálékát, előre láthatatlan nehézségbe ütközött. Kezdetben nagy lelkesedéssel repült a tengerparton, hogy csigákat találjon. Nem kellett sokat keresnie, hamarosan rájuk akadt. Rengeteg nagy csiga élt a környéken. Megragadta őket, csőrével és karmaival próbálta kiszedni a csigaházból az ízletes falatokat, de minden próbálkozása kudarcot vallott. Minél jobban szorította karmaival, minél inkább próbált csőrével belecsípni a csigaházba, a csiga annál jobban összehúzódott, és a csigaházat nem tudta feltörni.

Korgó gyomorral, szomorúan ült ki egy tengerparti sziklára. Nézte az alatta levő csigákat, s arra gondolt, milyen jó volt, amikor szüleitől kapta az ízletes falatokat, amikor nem kellett feltörnie a csigaházat. Az ő feladata csak annyi volt, hogy elfogadja a finom eledelt, nem kellett azon törnie a fejét, hogy hogyan jut hozzá.

Amint így üldögélt, észrevette, hogy varjútársai megragadnak egy-egy csigát, felrepülnek vele a magasba, és elejtik. Aztán leszállnak utána, megint felemelik, felrepülnek vele, s elengedik, hogy zuhanjon a földre. Nem tudta megérteni őket. Hiszen az lenne a cél, hogy minél szorosabban fogják, ragadják meg a csigákat, hogy feltörjék a héját, hogy táplálékhoz jussanak. A varjak meg pont az ellenkezőjét teszik annak, ami ésszerű. Ahelyett, hogy a földön törjék fel a csigát, a magasba emelik. Ahelyett, hogy szorosan megragadnák zsákmányukat, elengedik.

Ahogy így nézegette őket, látta, hogy egy-egy varjú néhányzori próbálkozás után többé nem emeli fel a csigát, hanem leszáll egy kőre, és jóízűen lakmározik. Sok idő kellett, amíg tudatosult benne, hogy ezek a varjak azért emelik fel, és engedik el a csigákat, hogy azok héja a tengerparti kövekre esve széttörjön, és így hozzáférhessenek a táplálékhoz. Még akkor is felrepültek a csigával, majd elengedték azt, hogyha más varjak voltak a közelben, akik kilesték, hogy mikor törik fel a csigahéj, és sokszor hamarabb odarepültek a feltört csigához, és ellopták azt. Még a tolvajok kockázatát vállalva is előnyös volt elengedni a csigát, hisz másképp soha egyetlenegy varjú sem jutott volna a tápláló csigákhoz.

Megértette, hogy ez a varjak élete: megtalálni a csigát, felemelni és elengedni. Csak akkor ehét belőle, ha el meri engedni. Ha magához szorítja,

nem tudja feltörni a héját. Ha elengedi, megvan rá az esélye, hogy feltörje, de lehet, hogy ellopják tőle. És az is külön kihívást jelentett számára, hogy soha nem lehetett tudni, mikor törik fel a csiga héja. Lehet az első próbálkozásra, lehet az ötödikre, de az is lehet, hogy a tizenötödikre, vagy hogy soha.

Leröppent a szikláról. Keresett egy csigát, megragadta karmaival, majd a magasba lendült vele. Érezte lábujjaiban a szorítást, nagy erőfeszítésébe került elengedni, amit már megszerzett. De ez volt az egyedüli lehetősége, hogy ne haljon éhen. Közben más varjak gyűltek köréje, és lesték, hogy mikor törik fel a csigahéj, hogy elvegyék tőle. Ő mégis elengedte zsákmányát.

S így lett igazán az övé.

Nagy Lilla

Viccek

Hittanóra

Évike boldogan újságolja a nagymamájának:

– Képzeld el, nagyi, ma volt az első hittanóránk az iskolában!

– És miről tanultatok, édes kis unokám?

– ...Ádámról meg rólam.

☺

Kívánság

A Danubius Rádiót felhívja egy illető:

– Jó nápot kívánok. Lákátos Áládár vágyok. Tegnap a Váci utcában tálaltam egy pénztárcát. Volt benne 82 ezer forint, 510 német márka, 600 USA dollár, 500 ezer olasz lira, és 280 svájci frank. Volt benne egy személyi igazolvány is, aszongya: Kiss Péter Richárd, Budapest, Dobó utca. Nnnnaa, neki küldeném a következő számot...

☺

Kerekezők

Parasztbácsi biciklizik, megállítja a rendőr.

– Uram, meg kell birságoljam, mert ittasan kerékpározik, nincs lámpája,

laza a kormány... 4000 forint a büntetése.

Erre elkezd nevetni a paraszt, a rendőr nem bírja szó nélkül, és megkérdi:

– Hát most meg mit nevet?

– Mögöttem jön a Sanyi, de neki még biciklije sincs, ő mit fog fizetni...

☺

Mindenem a tied

Nyuszika találkozik az erdőben a medvével, és így szól:

– Képzeld, medve. Tegnap találkoztam a diszkóban a rókalánnyal. Az egész estét végigtáncoltuk, és miután hazakísértem, bevitt a hálósobájába, és azt mondta: „Nyuszikám, mindenem a tiéd!”. Medve hallod, ha ott lettél volna, még a hűtőt is el tudtuk volna hozni!

☺

Mamut

Megy a mamut az utcán, amikor egyszer csak elkezd kergetni két elefánt. Futnak, futnak, mikor a mamut elbújik egy síkátorban. Az elefántok nem veszik észre, és

elmennek. Kijön a mamut, és megszólal:

– Szemét skinhedek.

☺

Tűzoltó

– Miért gyűjtja fel a tűzoltó minden évben a saját kutyáját?

– ???

– Mert a kutya törzskönyvébe az van írva, hogy évente kötelező az oltás.

☺

Buli

Egy szőke és egy barna csaj beszélget. Kérdi a barna:

– Te, eljössz a szilveszteri bulimra?

– Jaj de jó, persze hogy elmegyek!

Mikor lesz?

☺

Okos kutya

A szőke nő áll az utcán, és keservesen sír. Odamegy hozzá egy pasas.

– Miért sír, kedves, valami baj van?

– Igen. Elveszett a kutyám.

– Milyen kutya volt?

– Német juhász.

– Az nagyon okos kutya, ne féljen, haza fog találni.

Mire a szőke még jobban el kezd sírni.

– És én?

☺

Jóga

– Sportolsz valamit?

– Igen, jógázom. Ráhelyezem a testsúlyomat a gerincemre, és mereven nézek egy pontra.

– És mi az a pont?

– A tévé.

☺

Stoppo

– Nézd egy stoppos!

– Á, biztos csak lájkol minket.

☺

Dohány

Az öreg székely ül a hintaszékében az udvaron. Egyszer csak egy limuzin gurul a ház elé. Kiszáll belőle egy öltönyös ember és azt mondja:

– Emlékszel rám, apám, én vagyok a fiad, akit elküldtél 10 éve a városba dohányért. Azóta meggazdagodtam, megnősültem, és híres lettem.

– Jó, jó – mondja a székely, – de hol a dohány?

Szerkesztés: Ötvös Réka

Tördelés: Nagy Lilla

Korrektúra: Kántor Emese

A címlap illusztrációját rajzolta: Márton Éva

E-mail címünk: kpoverello@yahoo.com